٦٧٥

هفته نامه

بجز اصلاح اراده دیگری ندارم سوره هود ۸۸

ملی اصلاح

سیاسي، ټولنیزه او فرهنګي اوونیزه

۱۸مه ګڼه، د ۱۳۹٦ لمریز کال د اسد ۱۴مه د ۱۴۳۸ هـ ق ذوالقعدې ۱۳مه د ۲۰۱۷م د اګست ۵مه

کابل بنار

له شوکمارو پاک کړئ

پنځم ستون (کتار)

د هېوادونو وېجاړوونکي داخلي پټ خاینان

از نگرانیها

تا احتمال اقدام نظامی روسیه در افغانستان

متعصب نه باشید!

عَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، قَالَ : « لَيْسَ مِنَّا مَنْ دَعَا إِلَى عَصَبِيَّةٍ ، وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ قَاتَلَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ ، وَلَيْسَ مِنَّا مَنْ مَاتَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ » [رواه ابو داؤد]

ترجمه: از جمله‌ی مانیست (یعنی از پیروان من آن شخص نمی باشد) کسیکه دعوت میکند بسوی عصبیت (تعصبات قومی و لسانی)، از جمله‌ی مانیست کسی که می جنگد بخاطر عصبیت و از جمله‌ی مانیست شخصی که در راه تعصب بمیرد.

تعصب نژادی، لسانی، قومی و ملیتی در اسلام یک عملی است مردود، و حتی عامل آن را پیشوای این امت از دایره اسلام بیرون رانده است و این عمل را منتن و بد بو خوانده است.

خدای متعال ما را به وحدت و یکپارچگی امر نموده و از تفرقه بر حذر داشته است، پس اگر ما بندگان خدای متعال هستیم باید به فرامین او تعالی عمل کنیم؛ (وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا) آل عمران ۱۰۳

بلی معنی این حدیث پیامر صلی الله علیه وسلم؛ (مثل المؤمنون فی توادهم و تراحمهم کمثل الجسد الواحد إذا اشتکی منه عضو تداعی له سائر الجسد باالحمی و السحر)

مثال مومنان در مرحمت و دوستی به یک جسد واحد می ماند که اگر عضوی را دردی رسد، سائر اعضای بدن به بیداری و تب شب را زنده میکند.

برای یک انسان سلیم الفطرت قوم و قبیله، منطقه و ولایت و کشور و حتی جهان کوچکی میکند، روح متعالی انسان سالم در قالب و قفس تن و زمین و آسمان و جهان نمی گنجد و این قیودات محدود را می شکند و یک انسان دوجهانی میشود، که نمونه های آنرا ما در تاریخ خود داریم، مگر سید جمال الدین کی بود که اقدام به ایجاد وابستگی و اتحاد میان مسلمانان شرق و غرب میکوشید مگر من و تو از این عمل او شرمنده ایم که رد پایش تعقیب نمی کنیم و خود را به یک قوم کوچک و به مرز و بوم محدود و در یک قفس میگنجانیم یا واقعاً ما به همین مقدار کوچک و خورد هستیم!؟

اما متأسفانه که امروز دشمنان این دین به گونه یی از این اصل پیروی میکنند و بر خود ما حکومت روایی می کنند؛ اما این راز موفقیت را پشت سر انداخته ایم؛ راستی است که (وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ) اگر ما امروز میان خود تنازع داریم و به همان سه گاوی می مانیم که در فتنه نفاق گرفتار شدند و به چنگال گرگ افتیدند؛ ما نیز به چنگال گرگی افتاده ایم و یکی پی دیگر باید شکار و طعمه دشمن شویم، و تعجب است که ما خود به این فتنه راضی باشیم و به این فلاکت تن دهیم و بازوی دشمن را قوت و شمشیر نفرت بر فرق برادر خود بزنیم.

بلی این روباه مکار میخواهد که آهسته آهسته همین قاعده (فرق و احکم) تفرقه بیانداز و حکومت کن را بر ما قدم به قدم تطبیق کند.

پیامبر بزرگوار ما را از آن بر حذر نموده بود (لا ترجعوا بعدی کفاراً یضرب بعضکم رقاب بعض) خبردار که بعد از من کافر نشوید که یکی گردن دیگر خود را بزنید!

مگر ما به این نشرات و تبلیغات فتنه انگیز تخدیر شده ایم، کجاست جوانمردان هوشمند ما که ما را ازین منجلاب هلاکت نجات دهد و قبل ازینکه درین غرقاب هلاک شویم دست ما بگیرند و نگذارند که ما خود کربلای تازه برپاکنیم!!!

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید:

کابل: تایمنی، چهارراهی حاجی محمد داد، سرک ۴، دفترمرکزی جمعیت اصلاح . موبایل: ۰۷۸۰۷۴۱۳۱۲

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشارات اصلاح افکار. موبایل: ۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابل: شهرنو، چهارراهی انصاری، کتاب فروشی رسالت. تیلفون : ۰۴۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر

کابل: کمپیوتر فروشی اکاموي جاده نادر بشتون، مارکت الله نظر، منزل ۲ دوکان ۲۳ ، موبایل ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: ده افغانان، کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی موبایلها: ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱ / ۰۷۵۲۲۲۲۲۲۲

ننگرهار: جلال آباد، چهل متره سړک، د سید اکرام دوکانونه، د ماشومانو زوړ مسجس ته څېرمه د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر. ټیلفون: ۰۷۰۰۶۳۲۴۸۰

ننگرهار: جلال آباد: اسحاقزی مارکیټ، لاندې منزل، اصلاح افکار. ټیلیفون: ۰۷۹۳۷۷۸۸۸۱

کندهار: نوی بنار، د هرات سړک، د سړې جامع غرب طرف ته سورې مېنه د امام ابوحنیفه (رح) تعلیمي او کلتوري مرکز د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر. ټیلفون: ۰۷۰۵۲۳۰۵۸۳

لغمان: مهترلام بنار، حمزه مارکیټ. ټیلیفون: ۰۷۷۵۶۷۶۰۹۹

هرات: سرک باغ آزادی، ابتدای جاده محبس ابن سینا۱ انجمن اخلاق و معرفت . موبایل:۰۷۸۹۰۰۸۱۵۲ - ۰۴۰۲۳۷۰۱۲

بلخ: گذر استالفی ها، عقب لیسهٔ خانه نور، دفترساحوی جمعیت اصلاح. موبایل: ۰۷۸۸۸۰۴۰۵۵

کندز: شهرکندز، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، پوهنتون سلام. ۰۷۸۷۷۰۳۷۲۴

بغلان: پلخمری، مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت موبایلها: ۰۷۷۷۴۷۶۴۶۹ / ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷

لوگر: محمد آغه، واغجان بازار، پهلوی کلینیک حسین خیل . موبایل: ۰۷۷۵۴۳۸۷۶

لوگر: مرکز ، مدینه مارکیت سرک مسجد جامع ، کتاب فروشی سادات،سید عبدالحمید هاشمی.موبایل: ۰۷۰۰۴۴۹۸۸۱

پکتیا: دگردیزبنار، مرکزی چوک ، دنې نمایندگی . وحیدالله:۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست : افغان ټاور، شاته خوست مرکزي طبي لابراتوار دوهم پوړ د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر ډاکټرمحمد گلاب:۰۷۹۹۱۷۴۵۴۶ / ۰۷۷۷۱۷۴۵۴۶

تخار: آموزشگاه علمی رسالت- واقع چهار راهی تیل فروشی- تیل فروشی سابقه. ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان: فیض آباد: ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴ / ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸

زابل: قلات، عمومی جاده، د تجارانو کوڅه د غوثي رهنمای معاملات ترخنگ، شمېره: ۰۷۷۳۵۸۰۲۰۹ / ۰۷۰۶۵۲۷۱۸۶

فراه: ناحیه سوم، مقابل مسجد جامع قاضی، مرکز علمی و فرهنگی توحید. موبایل: ۰۷۹۹۸۴۳۶۱۱

نیمروز: سرک ولایت ، نارسیده به قوماندانی امنیه، مرکز علوم قرآنی اعجاز، سید امیر قریشی: ۰۷۹۶۳۰۹۱۴۰

قیمت یک شماره ۱۰ افغانی

جمعیت اصلاح افغانستان

بخش فرهنگی و نشرات

هفته نامه اصلاح ملی اونیزه

داسلام داصیل فهم منبر

Email:eslahmilli@gmail.com

مدیر مسؤول

محمد شعیب قریشی

اعضای هیأت تحریر:

نقیب الله حمید
سردارمحمد دیندارخیل
رحیم الله حریفال
عزیزاحمد حنیف
وحید الله مصلح
عبدالوهاب هائد

شماره مسؤول توزیع: ۰۷۸۰۷۴۱۳۱۲

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح و انکشاف اجتماعی افغانستان نوی کابل بانک
A/c No: 1001202080036 (Afghani)

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح و انکشاف اجتماعی افغانستان نوی کابل بانک
A/c No: 1001201080036 (Dollar)

سرمقاله

کابل ښار له شوکمارو پاک کړئ!

په دې وروستیو کې د هېواد په پلازمینه کابل کې یوځل بیا جنایي پېښې زیاتې شوي دي، سره له دې چې له تېرو څو کلونو راهیسې د کابل ښار امنیت که له یو لوري چاودونو او وسله‌والو بریدونو خراب کړی دی، له بل پلوه غله، شوکمار، انسان تښتونکي او جیب وهونکي هم د امنیت په خرابولو کې پوره ونډه لري او د پوښتنې ځای دادی چې له امنیتي پوستو او کمر بندونو سره خوا کې هره ورځ د غلا او شوکې پېښې تر سره کېږي او په معلومو ځایونو کې دا شوکمار په رڼا ورځ خپلې کړنې تر سره کوي، خو امنیتي ارګانونه یې په مخنیوي کې نا کام دي.

له مودې راهیسې د ښاري ټیکسي په پلمه له سورلیو پیسې لوټل کېږي، وهل کېږي او تر دې چې وژل کېږي. بلخوا د کابل ښار د ګڼې ګوڼې نه په ګټې سره اکثره د موټر له منځ نه قیمتي سامان غلا کېږي. د ښار په مختلفو ناحیو کې د ورځې او شپې له خوا کورونو ته غله ننوځي او هرڅه غلا کوي، خو سره له دې چې د ښار په هره سیمه کې امنیتي حوزې، د پولیسو پوستې او ګرځنده امنیتي کسان شتون لري، بیا هم ددې کارونو مخنیوی نه کېږي. دوې اونۍ وړاندې د اتمې امنیتي حوزې مربوط د کارته نو په سیمه کې په رڼا ورځ ځلور کسان ووژل شول او قاتلان په تښته بریالي شول، تر دې وړاندې د رحمان مینې په سیمې کې د علومو د اکاډمۍ پخوانی مرستیال له جومات نه د راوتلو په وخت کې وویشتل شو او دې ته ورته په لسګونو پېښې هره ورځ تکراربږي. د قلعه فتح‌الله پر سړک په رڼا ورځ د تورو ښیښو د دوو موټرو د سورلیو ترمنځ ډزې وشوې. خو امنیتي ارګانونه په دې اړه کوم د پام وړ ګام نه پورته کوي چې د دوی دا ناغبړې د پاملرنې وړ ده.

په دې کې شک نه شته چې د حکومت کمزورتیا، اداري فساد او پر دندندو د مفسدو کسانو ګمارنې دې بې امنیتیو ته لاره هواره کړې‌ده، او ډېرې امنیتي کارکونکي د غلو او شوکمارو له ډلو سره اړیکې لري، چې ښلګې یې وخت تر وخت تر سترګو کېږي.

د حکومتونو مسؤولیت د خلکو د مال، ځان، عزت او کرامت ساتنه ده، خو په خواشینۍ سره باید وویل شي چې زمونږ اکثره چارواکي په خپله غاصبین، غله او لوټمار دي او د خپلو ګټو د خوندې ساتلو لپاره په خوا کې غله او وژونکي ساتي او اکثره دا کسان بیا له دولتي موټرو نه په ګټې سره غلا او وژنې کوي.

سره له دې چې زمونږ په هېواد کې د لسګونو هېوادونو پوځیان میشت دي، په بیلیونونو ډالر دې هېواد ته راغلل، له امریکا سره امنیتي ټرون د سرو او شنو باغونو په ښکاره کولو سره لاسلیک شو، خو له دې هر څه سره ملي وحدت حکومت یوازې د کابل ښار امنیت هم خوندي نه کړ او په دې ښار کې یې د امنیتي پېښو مخه ونه شوای نیولای، د هېواد د لرې پرتو سیمو امنیت ساتل خو حکومت هسې هم خپله دنده نه ګڼي.

حکومت باید دې مسائلو ته جدي پاملرنه وکړي او د کابل امنیت ساتل دومره ګران کار هم نه دی او نه دا داسې لوی او ګڼ ښار دی چې مافیایي ډلې دې په آسانۍ سره دلته فعالیت وکړي، که په رښتیا امنیتي ارګانونه وغواړي چې کابل ښار له شوکمارو او غلو پاک کړي او په دې لاره کې له واسطي او رشوت نه ډډه وکړي، نو شونې ده چې په څو اونیو کې د کابل ښاریان د آرام ساه واخلي او په خپلو کورنو کې ډاډه ژوند وکړي. سره بېره پر دې د جنایي جرمونو مخنیوی د هېواد په کچه د جګړې په کمښت کې ستر رول لوبولای شي.

له منځنۍ آسیا سره د اړیکو پراختیا د افغانانو په ګټه ده!

اصلاح رسنیز ګروپ/ نعمت الله عزیزي

افغانستان چې د آسیا زړه بلل کېږي او دغه له ارزښت څخه ډک موقعیت یې هم ډېر کله د ستونزو لامل ګرځیدلای او د بېلابېلو دورو د یرغلګرو پام یې ځان ته اړولی دی؛ خو له دې ټولو سره سره د سېمې لپاره خورا ارزښت لري او د منځنۍ او سویلي آسیا تر منځ د راکړې ورکړې د پل حیثیت هم لري.

د منځنۍ آسیا هېوادونه چې تر ډېره د روسیې تر مستقیم او غیر مستقیم اغېز لاندې دي، د طبیعي زیرمو درلودلو او د بریښنا د انرژۍ د تولید ډېره وړتیا لري. له بلې خوا ځینې دا هېوادونه د افغانستان په ډول په وچه کې راګیر دی چې د سوداګرۍ لپاره د زمکې له لارې آسانه او نږدې لارې ته اړتیا لري، تر څو د خپلو اړتیاوو د پوره کولو تر څنګ خپله انرژۍ هم صادره کړي، چې د دې موخې لپاره له سویلي آسیا سره د اړیکو زیاتیدو په موخه افغانستان تر ټولو نږدې او یوازینۍ لاره ده.

په وروستیو کلونو کې په ځانګړې ډول د ملي یووالي حکومت په رامنځته کېدو سره په سېمه کې د اقتصادي اړیکو د زیاتیدو هڅې پراخه شوې دي او موخه دا ښودل کېږي چې افغانستان باید د منځنۍ او سویلي آسیا تر منځ د اقتصادي دهلیز حیثیت خپل کړي.

له سیاسي اړخه هم افغانستان د منځنۍ آسیا هېوادونو ته ارزښت لري؛ ځکه دا هېوادونه ویره لري چې په افغانستان کې د جګړې دوام کېدای شي دا هېوادونه هم نا امنه کړي، له بل لوري د نشه‌یي توکو قاچاق هم د منځنۍ آسیا هېوادونه ګواښي.

په وروستیو ورځو کې د منځنۍ آسیا د ځینو هېوادونو (قزاقستان، ازبکستان او تاجکستان) له چارواکو سره د افغان چارواکو لیدنې کتنې او په ټوله کې د افغانستان او منځنۍ آسیا هېوادونو تر منځ د اړیکو زیاتیدل او پراخیدل څومره ارزښت لري؟ آیا د دې اړیکو پراختیا به په سېمه او افغانستان کې د امریکا او روسیې تر منځ رقابتونه او سیالي لا ډېرې نه کړي؟ او بالاخره افغانستان تر کومه کولای شي د اړیکو له پراختیا څخه سمه ګټه پورته او د ختیځ او لوډیځ په سیالیو کې خپلې ګټې هم خوندي کړي؟ د همدې او ځینو نورو پوښتنو د ځوابیدو په موخه تر پایله د لوستلو بلنه درکوو.

له منځنۍ آسیا سره د اړیکو زیاتیدو ارزښت!

د علومو اکاډمۍ د سېمه‌ییزو څېړنو مرکز مشر رفیع الله نیازی وایي: د منځنۍ آسیا هېوادونه چې ځینې یې د افغانستان ګاونډي هم دي د افغانستان لپاره په بېلابېلو (ټرانزیټ او سوداګرۍ) برخو کې ارزښت لري، ځکه په تېر کې د افغانستان د سوداګرۍ لپاره د ایران او پاکستان لارې وې، چې د تاریخ په اوږدو کې یې د افغانستان پر وړاندې د فشار د آلې په توګه کارولې دي چې په وروستیو کې یې افغان چارواکي دې ته اړ کړل چې بدیلې لارې پیدا کړي.

ښاغلی نیازی زیاتوي، له بل اړخه د منځنۍ آسیا هېوادونه د طبیعي زیرمو په درلودلو سره په سېمه کې ټولو هېوادونو ته ارزښت لري، په ځانګړې ډول افغانستان ته، ځکه چې دا یې ګاونډي دي او له بل لوري افغانستان هم د دې هېوادونو د سوداګرۍ او انرژۍ د انتقال لپاره ډېر اهمیت لري.

د سېمه‌ییزو چارو د دې شنونکي په وینا: دا چې په تېرو پنځلسو کلونو کې د منځنۍ او سویلي آسیا هېوادونو تر منځ د سوداګرۍ او انرژۍ د انتقال کوم ټرونونه لاسلیک شوي او د افغانستان له لارې تېریږي (تاپي، کاسا او نورې پروژې) د دې هېوادونو لپاره هم د اهمیت وړ دي.

د چارو دا شنونکی په سیاسي لحاظ هم د منځني آسیا هېوادونو د ویرې خبره هم مطرح کوي چې په وینا یې د دې هېوادونو په استازیتوب روسیې غږ پورته کړی چې د اسلامي دولت یا داعش او نورو ډلو له نفوذ څخه ویره شتون لري چې په همدې موخه افغان چارواکي هڅه کوي د دوي دا ډول اندیښنې رفع کړي.

د کابل پوهنتون د حقوق او سیاسي علومو د پوهنځي استاد جعفر کوهستاني هم وایي: دا چې افغانستان د منځنۍ آسیا او ختیځ آسیا تر منځ د پول حیثیت لري نو ټول ځمکنۍ انتقالات باید د افغانستان له لارې ترسره شي.

همدارنګه د ښاغلي کوهستاني په وینا دا چې په تېر کې د افغانستان تر ټولو ډېرې اقتصادي اړیکې له پاکستان سره وې، خو د هغه هېواد دوامداره لاسوهنې او له اقتصادي او سیاسي اړخه افغانستان ته ارزښت نه ورکول د دې لامل شول چې افغان حکومتونه له دې حالت څخه را ووځي او له منځنۍ آسیا هېوادونو سره اړیکې ډېرې کړي.

د حقوقو دا استاد امریکا هم پرې ګڼي او باور لري چې نړیواله ټولنه او امریکا هم په دې کې رول

لري، څکه تر هغه وخته چې د امریکا سیاست په افغانستان کې ناکام نه ؤ نو پاکستان یو مخکښ هېواد ؤ خو اوس د نړیوالو فشارونو په پایله کې د امریکا سیاست هم بدلون موندلی او افغان حکومت ته یې دا جرائت ورکړ چې پاکستان ته د یو ګواښ په توګه خپلې اړیکې له منځنۍ آسیا سره زیاتې کړي.

ګټې لاسته راوړل که د ختیځ او لوديځ د ستونزو مرکز جوړیدل!

له منځنۍ آسیا سره که د افغانستان اړیکو ته له اقتصادي اړخه وکتل شي د سوداګرۍ او انرژۍ د انتقال لپاره د سویلي آسیا هېوادونو سره د ترلو لپاره د وصل نقطه ده، خو له بلې خوا د منځنۍ آسیا دا هېوادونه له روسیې سره نژدې اړیکې او ګټې لري چې روسیه بیا په افغانستان کې له امریکا او ناټو سره ستونزې لري په دغسې وضعیت کې به آیا افغانستان لا ډېرو کړکیچونو او ستونزو سره مخ نشي؟

د کابل پوهنتون د حقوق او سیاسي علومو د پوهنځي استاد جعفر کوهستاني وایي: د افغانستان جګړه نیابتي جګړه ده او د هېواد په شمالي پولو کې د طالبانو او داعش شتون د دې ښکارندویي کوي چې د ختیځ او لوديځ د ګټو یو تقابل شتون لري.

خو ښاغلی کوهستاني په دې اند دی چې په اوږدمهال کې لوديځ په ځانګړې ډول امریکا نشي کولای په افغانستان کې پاتې شي، ځکه اوس د امریکا رئیس جمهور پوښتنه کوي چې ۱۷ کاله په افغانستان کې وخت تېرول د څه لپاره نو که یو واقعیت لیدونکی حکومت را مخته شي دا پوښتنه لویږي.

د حقوقو دا استاد په دې نظر دی چې که فعاله دیپلوماسي او ښې لارې په افغانستان کې وکارول شي دواړه اړخونو (امریکا او روسیې) ته قناعت ورکول کېدای شي چې افغانستان له جیوپولیټیک اړخه له سېمې سره خو د اړیکو او سیاست له مخې له نړۍ سره تړلی دی.

نومورې استاد ټېنګار کوي چې که مور باور ولرو چې د سېمې له هېوادونو سره اړیکې زیاتې نه کړو تر څو امریکا خفه نشي دا د افغانستان لپاره ښه نه ده باید پریښودل شي چې له منځنۍ آسیا هېوادونو سره هم دیپلوماتیکې اړیکې زیاتې شي او هم له روسیې سره تر څو د امریکا د تمې او د روسانو تعرض ګړې سترګې ړندې شي.

د کابل پوهنتون د حقوقو دا استاد په سیاستمدارانو هم نیوکه کوي او وایي: ځینې خلک چې ځان سیاستمدار هم ګڼي او یوازې شخصي ګټې په نظر کې لري د مداخله ګرو هېوادونو د لاس وسیلې ګرځي او په هېواد کې وضعیت ګډوډوي.

د علومو اکاډمۍ د سېمه‌ییزو څېړنو مرکز مشر رفیع الله نیازی بیا وایي: سره له دې چې د منځنۍ آسیا پر هېوادونو باندې روسیه خپل اغېز لري خو دا له ۱۹۹۱ کال وړاندې اغېز نه دی چې په دې سېمه کې روسې لومړی خبره کوله، دا هېوادونه خپل مجبوریتونه لري او غواړي چې د روسانو له احتیاج څخه ځان خلاص کړي، بدیلې ټرانزیټي لارې پیدا کړي او یا لږ تر لږه په روسیه د دوي تکیه کمه شي.

د سېمه‌ییزو چارو دا شنونکی باور لري چې په افغانستان کې د امریکا شتون کېدای شي په هغه ډول چې روسانو ته د اندیښنې وړ دی، د منځنۍ آسیا هېوادونو ته د اندیښنې وړ نه وي، ځکه دا هېوادونه د پله حیثیت لري او دا هېوادونه هڅه کوي پرمختګ وکړي.

د نومورې په وینا دا په دې معنا نشي کېدلای چې د امریکا شتون د افغانستان او د منځنۍ آسیا هېوادونو د پرمختګ مخه ونیسي؛ ځکه په ډېرو ځایونو کې رقابتونه او سیاسي سیالۍ روانې وي، خو په اقتصادي، کلتوري، ټولنیزو او نورو برخو کې کار کېږي.

د سېمه‌ییزو څېړنو مرکز مشر پر افغان حکومت هم غږ کوي چې د سېمه‌ییزو پرمختګ لپاره خپله کورنۍ دنده ترسره کړي او وروسته له هغه امریکا او نورو هېوادونو ته ویل کېدای شي چې په سېمه کې تاسو خپل ګټې پالی نو زمور ګټې هم باید همغږې شي او یا زمونږ د ګټو پر وړاندې خنډ ونه ګرځئ.

له سېمه‌ییزو اړیکو سمه ګټه اخیستنه!

د هېواد وضعیت ته په کتو سره دا چې نظام کمزوری دی، داخلي ستونزې شتون لري، نا امني له بلې خوا لوی ګواښ دی، افغانستان تر کومه کولای شي د منځنۍ آسیا له هېوادونو سره د اړیکو له پراختیا او زیاتیدو سمه ګټه واخلي او فعاله دیپلوماسي ولري تر څو د نورو د ګټو ښکار نه شي؟

د کابل پوهنتون د حقوق او سیاسي علومو د پوهنځي استاد جعفر کوهستاني وایي: د افغانستان راتلونکې دیپلوماسي د پوهې د کچې، مهارتونو او د دیپلوماسۍ لپاره تاکتیکونو او ستراتیژیو پورې اړه لري.

ښاغلی کوهستاني باور لري چې که د هېواد مشران ځانونه د افغانانو استازي، او د افغانستان د خلکو د حاکمیت تمثل کوونکي وګڼي لارې پیدا کېږي؛ د ښاغلي کوهستاني په وینا د انګریزانو د استعمار په اوج کې د دیپلوماسۍ په برخه کې مور سید نورمحمد شاه درلود چې انګریزانو اعتراف وکړ چې د یو شرقي هېواد پر وړاندې یې ماته خوړلې ده او د سید نورمحمد شاه خبره ځکه مهمه وه چې هغه د افغانستان لپاره او د افغاني فکر کولو پر بنسټ عمل کولو نو اوس هم که د هېواد رهبري افغانستان او افغانانو ته فکر او کار وکړي دا وړتیا پیدا کولای شي.

د حقوقي چارو دا کارپوه زیاتوي، اوس مهال زمونږ ډېر سیاستمداران پر نورو د سیاسي اتکاء پر بنسټ عمل کوي نه د پیوستون او ملي حاکمیت ملي پر بنسټ.

له بل لوري د علومو اکاډمۍ د سېمه‌ییزو څېړنو مرکز مشر رفیع الله نیازی ټېنګار کوي، دا چې په هېواد کې کورنۍ ستونزې شتون لري او په دې برخه کې مور خپلې کورنۍ دندې هم نه دي تر سره کړې، نو افغان چارواکي باید دې ته ډېر پام وکړي چې د سېمه ایېز پرمختګ لپاره په کور دننه اړوند کارونه ترسره کړي.

ښاغلی نیازی زیاتوي، په داسې حال کې چې تر اوسه پورې د منځنۍ آسیا هېوادونو سره د لویو پروژو او اړیکو د پراختیا په پایله کې ځینو سېمو ته بریښنا راغلې، ځینې سوداګریزې اړیکې پیل شوې چې د هغې پر بنسټ د غلو دانو له کمښت سره نه مخ کېږو او د ټرانزیټ په برخه کې د دوه نورو ګاونډیو (پاکستان او ایران) هېوادونو له خوا د واریدیدونکو فشارونو د کمښت لپاره په سېمه ایېزه کچه ډېر کار شوی.

د سېمه‌ییزو چارو دا شنونکی باور لري چې د ستونزو سره یو ځای چانسونه هم شتون لري خو دا چې په افغانستان کې د پرمختیا پر وړاندې خنډونه تر کومه لرې کېدای شي، وخت به معلوم کړي چې مور تر کومه کولای شو په دې برخه کې بریالیتوب لاسته راوړو.

از نگرانی‌ها تا احتمال اقدام نظامی روسیه در افغانستان

مرکز مطالعات استراتژیک ومنطقوی

ضمیر کابلوف نمایندۀ خاص رئیس جمهور روسیه برای افغانستان، اخیرا از احتمال اقدام نظامی روسیه در برابر گروه «دولت اسلامی» در افغانستان سخن زده است. به گفتۀ او، اگر دولت افغانستان و امریکا در مبارزه با این گروه در افغانستان ناکام شوند، مسکو به گزینۀ نظامی متوسل خواهد شد.

حکومت افغانستان در واکنش به اظهارات این مقام روسی می‌گوید: «کشورهای منطقه باید مانند افغانستان در برابر تروریزم، مسئولانه عمل کنند.» و هشدار می‌دهد که داشتن هر نوع تماس با گروه‌های «تروریستی» از سوی هر کشوری، می‌تواند وضعیت را در منطقه خطرناک کند.

ظهور گروه «دولت اسلامی» در افغانستان باعث ایجاد بی‌باوری‌ها در روابط کابل-مسکو گردید و در طول دو سال گذشته مقام‌های روسی مکررا از حضور جنگجویان این گروه در افغانستان ابراز نگرانی می‌کنند. نگرانی‌ها و بی‌باوری‌های روسیه زمانی بیشتر گردید که به قول برخی مقام‌های محلی حکومت و اعضای پارلمان، طیاره‌های ناشناس در مناطق تحت نفوذ این گروه نشست می‌کنند.

در این تحلیل بر روابط کابل-مسکو، نگرانی‌های مسکو از حضور جنگجویان داعش در افغانستان و رویارویی مسکو و واشنگتن در این کشور، پرداخته شده است.

روابط کابل ـ مسکو

روابط افغانستان و روسیه پس از سال ۲۰۰۱م تا دورۀ دوم ریاست جمهوری حامد کرزی در وضعیت نسبتا خوبی قرار داشت، ولی در دورۀ دوم حامد کرزی به دلیل مخالفت‌های او با واشنگتن، این روابط بیش از پیش گرم‌تر گردید و رفت‌وآمدهای مقام‌های افغان به روسیه بیشتر شد.

با روی‌کار آمدن حکومت وحدت ملی، کابل در تلاش اجماع منطقوی در امر مبارزه با افراط‌گرایی و «تروریزم» برآمد. برای دستیابی به همین هدف، رئیس جمهور غنی و حنیف اتمر مشاور امنیت ملی وی، سفرهایی به روسیه نیز داشتند و روس‌ها نیز دست همکاری را به افغانستان دراز کرد.

حکومت افغانستان گمان می‌کرد که ناامنی‌ها در شمال کشور و آغاز فعالیت گروه «دولت اسلامی» در افغانستان می‌تواند موجب ترغیب روس‌ها به کمک‌های نظامی بیشتر با افغانستان گردد، اما بالعکس مسکو بر مبارزۀ حکومت افغانستان با جنگجویان داعش در افغانستان مشکوک شد و به دلیل نزدیکی روابط با طالبان، روابط کابل-مسکو روبه خرابی نهاد.

ظهور مرموز و گسترش سریع فعالیت‌های گروه داعش در افغانستان، به خصوص متهم شدن شورای امنیت ملی از سوی برخی اعضای پارلمان افغانستان به حمایت گروه داعش، مسکو را بر مبارزۀ حکومت افغانستان علیه این گروه مشکوک ساخت. به همین دلیل، مسکو بجای گسترش و تقویت روابط دولت با دولت، به رابطه با طالبان روی آورد.

این بی‌باوری‌ها بالآخره به جایی رسید که نشست سه‌جانبۀ روسیه-چین-پاکستان بدون حضور نماینده‌ای از حکومت افغانستان، روی قضیۀ افغانستان در مسکو برگزار گردد که تاثیر منفی بیشتر روی روابط دو کشور گذاشت و حکومت افغانستان نیز واکنش جدی به چنین نشست‌هایی نشان داد.

روابط روسیه با طالبان

مقام‌های روسی رسما تایید کرده‌اند که طالبان را به عنوان یک گروه مسلح سیاسی واقعی می‌شناسند و با این گروه تماس دارند. طالبان نیز در وب‌سایت‌های رسمی شان از این روابط سخن زده‌اند و آنرا به رسمیت شناختن این گروه از سوی کشورهای منطقه عنوان کرده‌اند. به همین دلیل، این روابط محض شایعاتی که به رسانه‌ها درز کرده باشند، نیست و اکنون همه جهت‌ها آنرا تایید می کنند .

از آنجاییکه روسیه گروه «دولت اسلامی» را تهدید جدی برای خود تلقی می‌کند و طالبان نیز عملا با این گروه در جنگ مسلحانه قرار دارند، روس‌ها ترجیح داده است تا از گزینۀ روابط با طالبان با قضیۀ گروه داعش در افغانستان برخورد کند. اینکه چرا روسیه به جای حکومت افغانستان به گزینۀ طالبان

روی آورده است، دو احتمال وجود دارد. نخست اینکه روسیه فکر می‌کند، حکومت افغانستان توان مقابله با گروه داعش را ندارد؛ دوم اینکه خود حکومت افغانستان و خارجی‌های مستقر در این کشور را به همکاری و تقویت این گروه متهم می‌کند.

ضمیر کابلوف نیز در اظهارات اخیرش مثال آورده است که نیروهای خارجی چندی پیش با حمله بر گروه طالبان در ولایت ننگرهار، اعضای گروه داعش را از محاصرهٔ این گروه نجات دادند. ولی ریاست جمهوری در این مورد می‌گوید، کشورهای که فکر می‌کنند طالبان مخالف داعش اند، سخت اشتباه می‌کنند.

هرچند روسیه بر روابط خویش با گروه طالبان اعتراف می‌کند، ولی این روابط را به نیاز جلوگیری از خطر گروه «دولت اسلامی» و تلاش‌های تامین امنیت اتباع و دیپلومات‌های خود در افغانستان، توجیه می‌کنند. اما در یک دیدگاه دیگر، عامل اصلی این روابط رویارویی روسیه با امریکاست.

رویارویی واشنگتن و مسکو در افغانستان

از حملات یازدهم سپتامبر و حملهٔ نظامی امریکا بر افغانستان، مرحلهٔ جدیدی از سیاست روسیه در افغانستان آغاز شد. هرچند مسکو از اقدام ایالات متحدهٔ امریکا برای سرنگونی رژیم طالبان و تشکیل نیروهای آیساف در افغانستان حمایت کرد، اما در چند سال اخیر در کنار سایر مسائل منطقوی و جهانی، ایجاد پایگاه‌های دایمی نظامی امریکا و سپس ظهور گروه داعش در افغانستان، روی سیاست مسکو تاثیرگذار ثابت شد و سیاست بی‌طرفی نسبی در قضیهٔ افغانستان را کنار گذاشت.

ظهور و گسترش نفوذ گروه داعش در افغانستان، وضعیت جیوپولیتیک منطقه را تغییر داد و پس از برگزاری نشست سه‌جانبه در مورد امنیت افغانستان با مشارکت چین، پاکستان و روسیه، این تغییر جنبهٔ عملی را به خود گرفت.

مقام‌های روسی، به خصوص نمایندهٔ خاص روسیه در افغانستان، مکررا سیاست‌های امریکا در امر مبارزه با «تروریزم» و در مجموع سیاست‌های آن کشور در منطقه را، مورد انتقاد قرار می‌دهند.

بالعکس ناتو و امریکا، روسیه را به حمایت از طالبان متهم می‌کند و مقام‌های افغان و امریکایی نگران روابط روسیه و طالبان اند. به گفتهٔ جنرال جان نیکلسون، قوماندان نیروهای امریکایی و ناتو در افغانستان، روسیه نیز به جمع ایران و پاکستان پیوسته و مانند آنها به اعمال «نفوذ زیانبار» در افغانستان می‌پردازد. به گفتهٔ او، مسکو در تلاش مشروعیت بخشیدن به طالبان است و داعش یک بهانه‌ای برای توجیه سیاست‌های روسیه شده است.

بیش از این اتهام‌ها و نگرانی‌ها، نمایندهٔ خاص روسیه برای افغانستان در اظهارات اخیرش گفت که اگر حکومت افغانستان و خارجی‌ها در برابر فعالیت‌های گروه داعش در افغانستان ناکام شوند، مسکو در این مورد بی‌تفاوت نمی‌ماند. او در چنین وضعیتی از احتمال اقدام نظامی علیه این گروه در افغانستان سخن زد، چیزی که تصویر مبدل شدن افغانستان به میدان جنگ امریکا و روسیه را با خود دارد.

روسیه از گزینهٔ «تقویت روابط با طالبان» در کنار جلوگیری از نفوذ گروه «دولت اسلامی» در افغانستان، به عنوان آلهٔ فشار در قضایای بین‌المللی بر امریکا نیز کار می‌گیرد و با در نظرداشت هشدار اخیر روسیه در مورد اقدام نظامی در افغانستان، چنان می‌نماید که پس از اوکراین و سوریه، رویارویی دیگر امریکا و روسیه در افغانستان است، چیزی که قضیهٔ افغانستان را بیش از پیش پچیده‌تر و افغانستان را یک‌بار دیگر به میدان نوع دیگری از جنگ‌های نیابتی مبدل خواهد ساخت.

هرچند در صورت گسترش نفوذ و فعالیت‌های گروه «دولت اسلامی» در افغانستان، احتمال آن وجود دارد که روسیه مانند سوریه در افغانستان نیز مخفیگاه‌های جنگجویان این گروه را هدف قرار دهند؛ ولی در حال حاضر چنان می‌نماید که هدف چنین اظهارات فشارهای بیشتر بر حکومت افغانستان و امریکاست و در شرایط کنونی به خصوص در موجودیت امریکا و ناتو در افغانستان، اقدام و مداخلهٔ نظامی روسیه در افغانستان، بعید به نظر می‌رسد.

بگزار مهاجم حرفش را آزادنه بگوید اما تو ساکت باش!

دکتور فضل الهادی وزین

هر باری که یکی از اسلام ستیزان پروژه‌ای علیه اسلام و ثوابت آن زبان می گشاید و یا بر عقاید مسلمانان و مسلمات اسلام می‌تازد و در طرف مقابل، کسی بنا بر وجیبه شرعی و برای روشن ساختن حق و حقیقت از عقاید و ثوابت اسلام دفاع می‌کند و به رد شبهات پروژه‌ای می پردازد، یک عده افراد که اصلا از نظر فکر طرفدار ترویج این شبهات اند، مگر بنابر دلایل و منافعی توان و جرئت ابراز موقف خویش را بطور صریح و واضح ندارند، با ادای اکت ناصح و دلسوز(!) به سرزنش و ملامت کردن کسانی می پردازند که از اسلام در برابر شبهات مرجفین پروژه‌ای دفاع می‌کنند و با برهان و دلیل بر بیت عنکبوت شبهه پراگنان می کوبند.

بد نیتی این به اصطلاح ناصحان دلسوز- که در حقیقت با شبهه پراگنان در یک خط قرار دارند- ازین هویدا می‌شود، که آنان حرف و جمله‌ای در رد یا نکوهش تهاجم اشخاص و نهادهای استخدام شده در پروژه ترویج «اسلام امریکایی موسسه راند» نمی‌گویند و لبه تیز خنجر مسموم قلم و نیش زهردار زبان شان همواره متوجه مدافعان عقاید و هویت مسلمانان و پاسداران ارزش‌های اسلامی است. این قماش افراد در حقیقت مردم را به سکوت و تسلیمی در برابر پروژه‌های تهاجم فکری و جنگ روانی علیه اسلام و مسلمانان دعوت می‌کنند و در لباس دوست دلسوز کار دشمن خوانخوار را انجام می‌دهند.

این افراد می‌خواهند بگویند:

«در برابر تهاجم فکری و جنگ روانی علیه اسلام و عقاید و ارزش‌های هویتی مسلمانان سکوت اختیار کنید، تسامح بخرج بدهید، بگزارید مهاجمان افکار شان را آزادنه بگویند، اما شما صبر و سکوت پیشه کنید..» !

به تعبیر دیگر این قماش افراد تهاجم علیه اسلام را حلال و جایز می‌دانند، اما رد شبهات و دفاع از اسلام را حرام و ناپسند!

ازین گونه «مکر صیادی» و اکت شیادی بر حذر باید بود.

البته ناگفته پیداست که حساب نصیحت و نقد خیرخواهانه از همسویی و همدلی با کارمندان نشر و ترویج «اسلام پروژه‌ای موسسه راند» جدا است.

د تاریخ له پانو

ښځه او حقوق يې

قاضي محمد حسن اسلامي

حقايق: حقيقت دا دی چې د انساني تاريخ ځينې تتې او سپېرې دورې وې چې ښځو بېچاره ګانو پکې ډېر مشکلات ليدلي، ځوروړل شوي، وهل شوي، خرڅې شوي، په قمار کې بايلول شوي، د انسانيت له کتاره ويستل شوي، د شيطانانو او ځناورو په کتار کې درول شوي دي. هوا! دغه مظلوم مخلوق ته د يوه دردمن، با احساسه او عاطفې لرونکي انسان څومره زړه درد کړی او کوي يې.

دا مسکينانې د هر نظام تر فشار لاندې وي. په هره زمانه کې يې د نادودو ډانګ په سر خوړلی دی، د محرومیت اوږد تاريخ لري، د غمونو ستر داستان پرې تېر شوی، د ظلمونو هغه بدرنګې شپې، ورځې پرې راغلي چې يادول يې د سړي غوني زيږه کوي.

په داسې مصيبتونو اوښتي دي چې بشريت يې حيران کړی دی. تر ټولو ستر عار او پېغور دا ؤ چې له ښځې سره د هند په متمدن تاريخ کې داسې جلند شوی چې هغه يې بشر نه بلله په هغې يې ډول ډول ظلمونه کول.

اغريقيونو به ويل: دا يوه مسمومه ونه او نيالګی دی. دا ديو (شيطاني مخلوق) دی. د هرې بلې متاع په څېر دې و پلورل شي. هغه رومي تمدن چې خلک وربانده فخر کوي خو د ښځو په هکله يې ويل: ښځې روح نه لري او د عذاب ورکولو يو ډول يې دا ؤ چې ايشولي تېل به يې پرې تويول، په آسونو پسې به يې ترلې او آسونه به يې قمچينې کړل تر دې مړې به شوې، بدنونه به يې ټوټه ټوټه شول. هندوانو به دا هم ويل: چې مرګ دوزخ او اورونه، زهر، ماران او لړمان يو هم له ښځې بد او خطرناک نه دي يعنې ښځه تر دې واړو بده او خطرناکه ده او د دوی په نزد بايد د مېړه له مرګه وروسته ووژل شي ځکه اصلا د ژوند حق نه لري. دا ده هغه متمدنه نړۍ چې نن د ښځو د حقوقو دروغجنو نارو سورو يې غوبل جوړ کړی دی. فارسيانو خو د محرمو ښځو سره نکاح مباح ګرځولې وه. د خپلې خور، مور، ترور او نورو سره يې له استثناء پرته نکاح جايزه ګڼله او د فارس قانون نارينه وو ته دا حق ورکړی ؤ چې کولای شي خپله ښځه چې په څه ډول غواړي ووژني. يهوديانو خو به د ښځو په هکله ويل: دا يو لعنت دی ځکه د انسان د بې لاري توب او ګمراهۍ ستر لامل همدوی دي. د حيض په حالت خو يې دومره نجسې او پليتې بللې چې په يوه کوټه کې به يې له ځان سره نه ځملوله او ډوډۍ يې يو ځای ورسره نه خوړله. پلار ته يې د خرڅولو اجازه وه. د نصرانيانو نظر د ښځو په هکله دا ؤ چې: فرانسويانو په ۵۸۶ ميلادي کال کې د ښځو په هکله د څېړنې د يوه کانفرانس تابيا و نيوله چې آيا ښځه انسان ده که غير انسان؟ څه شی و شمېرل شي؟ آيا اروا يې شته که بې روحه ده؟ که روح ولري هغه به حيواني روح وي که انساني؟ که انساني روح و بلل شي نو آيا د نارينوو روح ته به ورته وي که نه له هغو ټيټه او ښکته به وي؟ له زياتو بحثونو او څېړنو وروسته ايله په ايله دې پرېکړې ته و رسېدل چې ښځه انسان ده خو د نارينه وو د خدمت او چوپړ لپاره پيدا شوې ده. په پای کې د انګلستان پارلمان د ولسي جرګې د اتم پاچا هنري په زمانه کې دا فيصله صادره کړه چې په ښځو بنديز و لګول شي چې د (عهد جديد) تحريف شوی انجيل به نه لولي ځکه هغه ورته نجسه او پليته وايي. د عربو په کلتور کې خو ښځې ته د ژوند حق کم ورکول کېده تردې پورې چې نجونې به يې ژوندۍ خښولې ځا او کندې ته به يې غورځولې او خاوړې به يې وربانده انبار کړې.

هغسې ظلم هلته روان ؤ چې د مړي زړه هم ويلې کوي.

د ښځو رښتينې آزادي: الله تعالی چې په نړۍ کې د نورو ګڼو نا خوالو د بدرنګه شکل د بلولو اراده و فرمايله نو د ښځو د مظلوم قشر په هکله يې هم د بشريت ستر لارښود ته د قرآن کريم په رسا ژبه داسې فرمان صادر کړ: [هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ] (البقرة: ۱۸۷)

ګڼ آياتونه او احاديث په دې هکله شته چې د ښځو په هکله يې انسانانو ته د خير توصيه وکوله هغوی يې په انساني اکرام و نازولې. هغې ته يې د مور، خور، ترور، مېرمنې، عمه، خوښې او نور درانه لقبونه ورکړل او هغوی يې په ميراث کې شريکې کړلې رسول صلی الله عليه و سلم وفرمايل: [النساء شقايق الرجال] «خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لأَهْلِهِ وَأَنَا خَيْرُكُمْ لأَهْلِي».

د ښځو د حقوقو يې له هغه وخته د نارينه وو سره يو ډول سپارښتنه وکوله چې لا د مو ر په کېډه کې وې.

پاتې په (۱۵) مخ کې

پروژه‌ی یهودی مسیحی

ترجمه: عبدالخالق احسان

کیان صهیونیزم اشغاگر بر سرزمین فلسطین، پروژه‌ی غربی است که عقیده دینی - اسطوره‌ی - لاهوتی پروتستانی غربی را تحقق می‌بخشد، این عقیده عبارت از بازگشت مسیح است تا هزار سال بر جهان حکم راند و زندگی را به نیکبختی برساند، البته این حکومت مسیح مرهون اقامت یهود در فلسطین و برپایی دولت صهیونیستی و تخریب مسجد اقصی و جایگزینی هیکل سوم یهود می‌باشد؛ چون به باور آنان یهود ملت برگزیده الله متعال است!!!.

این عقیده لاهوتی با مصالح امپریالیستی غربی در برپایی نظامی در قلب سرزمین عربی گره خورده تا وحدت امت اسلامی و کشورهای عربی را بگسلد؛ لذا کیان صهیونیستی به مثابه پایگاه غربی - تمدنی و نظامی - است تا از نهضت امت عربی جلوگیری کرده و بازدارنده آزادی و پیشرفت آن باشد.

بعد از تبلور (عقیده دینی امپریالیستی)، این مسئله بین یهودی های نشر و پخش شده و به منظور اجرایی کردن آن، بین مسیحیت صهیونیست غربی حاکم بر مؤسسات امپریالیستی غربی و حرکت نوتأسیس صهیونیست فعالیت های مشترکی آغاز گردید. اینک به حوادث تاریخی اشاره می‌کنیم که دلایل قاطع و صریحی بر صدق گفتار ماست:

۱- به گونه مثال در امریکا کتاب های که بین سال های ۱۸۰۰م تا ۱۸۷۵م در مورد مسیحیت صهیونیست نوشته و نشر گردیده، حدود ۲۰۰۰ کتاب می باشد.

۲- در سال ۱۸٦٦م پروتستان امریکایی اولین گروپ های شهرک نشینی یهودی در فلسطین را فرستادند که کاهن (آدم) به همراه ۱۵۰ کاهن امریکایی آنان را همراهی می‌نمودند، در سال بعدی ۱۸٦۷م با مشارکت ۷۰ شخصیت دینی مسیحی صهیونیستی امریکایی اولین شهرک نشین ها در فلسطین به فعالیت آغاز نمودند.

۳- در سال ۱۹۱۸م ولیسون رئیس جمهور امریکا پایبندی امریکا به اجرای وعده بالفور را اعلان نمود، و سپس به صورت رسمی در سال ۱۹۲۲ آن را اجرایی نموده و مجلس نمایندگان امریکا این مسئله را تصویب نمود که ضرور است برای یهود فرصتی داده شود تا زندگی و فرهنگ یهودیت را دوباره در سر زمین قدیمی یهود برپا نماید.

٤- در سال ۱۹٤۸م امریکا اولین دولتی بود که اسرائیل را به رسمیت شناخت و موقع جنگ بین عرب ها و صهیونیست ها که در همان سال به وقوع پیوست، امریکا و غرب از اسرائیل حمایت کرده و به نیروهای صهیونیستی این امکان را فراهم نمودند تا ۵۳۸ قریه فلسطینی را تخریب نموده و مردم را فراری داده و بر زمین های شان تسلط یافت، هم چنان بر دارایی و املاک اوقاف و امیر وقت فلسطین سیطره پیدا کرد تا استعمار شهرک نشینی صهیونیستی بر سرزمین فلسطین اقامه گردد.

۵- در سال ۱۹٦۷م امریکا از اسرائیل حمایت و پشتیبانی کرد تا بر تمام فلسطین، سیناء و جولان تسلط یابد، هم چنان در سال ۱۹۸۲م اسرائیل را تقویت و حمایت کرد تا بر جنوب لبنان سیطره یافت.

٦- در ۲٤ اکتوبر ۱۹۹۵م کانگرس امریکا انتخاب قدس به حیث پایتخت ابدی اسرائیل را تصویب نمود؛ چون قدس را سرزمین روحی یهود می پندارند، این تصمیم در سبتامبر سال ۲۰۰۲م تجدید گردید و بوش پسر رئیس جمهور وقت آن را توشیح نمود. و امریکا به بنای سفارت خود در قدس بر سرزمین به دست آورده اش آغازید، گرچه در اصل آن زمین از اوقات خیریه اسلامی می‌باشد.

۷- در ۱٤ اپریل سال ۲۰۰٤م بوش رساله ضمانت ها را به شارون تسلیم نمود که آن رساله و پیام بقای شهرک نشینان یهودی در کناره غربی را تضمین می نمود، این ضمانت ها ادامه اجرایی کردن وعده بالفور است و نشان می دهد که امریکا از اسرائیل به تمام معنی حمایت نموده و بقای آن را در سرزمین های غصب شده¬ی فلسطینی ضمانت می کند .

با بیان این حقایق که بخشی از روابط امریکا و اسرائیل محسوب می گردد، به این نتیجه می رسیم که قضیه‌ی فلسطین، مسئله‌ی عادی و فرعی و منطقه‌ی نیست؛ بلکه مسئله عقیده و ایمان است و دفاع از فلسطین و مسجد اقصی وجیبه ایمانی هر فرد مسلمان می‌باشد و باید نخبگان و رهبران کشورهای عربی و اسلامی این حقیقت را دریابند و برای حل مسئله فلسطین از امریکا انتظار و توقعی نداشته باشند.

habibi@eslahonline.net

گلگشت‌های ادبی

د زورورو دوستي

د ځنګله غوښې خوړونکي حیوانات په ګډه وړي شوي وو او حیران وو چې څه شی وخوري.
اېږې، لیوه، او ګیدړې مشوره وکړه چې راځئ له لوږې نه د خلاصون په موخه له زمري سره لاس یو کړو. درې واړه یو ځای زمري ته ورغلل، د دوستۍ وړاندیز یې ور ته وکړ، او هغه هم ور سره ومانه. څلور واړه په ګډه له ښکار پسې ووتل. یو ځنګلي غوایی یې ولید.،ګیدړې او لیوه په غوایي پسې منډه واخیسته، اېږې یې مخه ونیوله، او زمري غوایی و واژه.
د وېش وخت راورسېد. ګیدړې څلور برخې جوړې کړې. مګر کله چې لیوه، ګیدړې او اېږې غوښتل چې خپلو برخو ته ور نږدې شي، زمری وغړمبېد او ویې ویل: ښه ملګرو! دا اوله برخه خو زما ده، ځکه چې زه مشر یم. دویمه برخه ځکه زما ده چې ما غوایی وژلی. دریمه برخه هم زما ده، ځکه چې زما د خپلو بچیانو له پاره په کار ده. پاتې شوه څلورمه برخه، که د چا په کار وي، را مخکې دې شي، او له ما سره دې زور ووهي که په زور یې را نه واخیسته د هغه شوه!
لیوه، ایړه، او ګیدړ تیټ سرونه روان شول!

بخوانید وعمل کنید

رسول الله صلی الله علیه وسلم می فرماید:

- به دنبال عیوب دیگران نباشید، و جاسوسی نکنید.
- به نام پدرانتان، سوگند نخورید.
- بین انبیاء (علیهم الصلاة والسلام)، کسی را بر دیگری ترجیح ندهید.
- مرا بر موسی (علیه السلام) ترجیح ندهید.
- فرشتگان وارد خانه‌ای که در آن سگ و تصاویر باشد، نمی‌شوند.
- به سکونت گاههای کسانی که به خویشتن ظلم کرده‌اند وارد نشوید، از بیم آن که مبادا، آن چه به آن‌ها رسیده (عذاب)، به شما برسد، مگر این که گریان باشید.
- بعد از من کافر نشوید، تا با جنگ و خون ریزی یکدیگر را نابود سازید.

چه زمانی نباید چای بخورید؟

تمام انواع سبزی‌ها، میوه‌ها می‌تواند جایگزین چای شود، اما بسیاری از افراد بدلیل آرام بخش بودن چای آن را مصرف می‌کنند که این اثرآرامش بخش را میوه‌ها وسبزیجات ندارند.
کیمیاگر متخصص تغذیه میگوید: خوردن چای به شرط آنکه با مواد قندی و شیرینی جات مصرف نشود مشکلی ندارد، همچنین خانم‌های باردار از نیم ساعت قبل از صرف غذا و تا یک ساعت و نیم بعد از غذا از چایی استفاده نکنند، تا آهن غذا کم نشود.
کیمیاگر تصریح کرد: نوشیدن مکرر چای در طول روز بیش از ٦پیاله باعث تغییر رنگ و زردی دندان ها می‌شود.
وی در خصوص مواد جایگزین چای اظهار داشت: تمام انواع سبزی‌ها و میوه‌ها می‌تواند جایگزین چای شود، اما بسیاری از افراد بدلیل آرام بخش بودن چای آن را مصرف می‌کنند که این اثرآرامش بخش را میوه‌ها وسبزیجات ندارند.
مصرف کافئین را محدود نمایید و بیش از ۳۰۰ میلی گرم کافئین در روز مصرف ننمایید. محتوای کافئین در نوشیدنی‌های مختلف به نوع برگ‌ها (مثل برگ چای) و یا نوع دانه‌های مورد استفاده (مثلا نوع دانه های ککو، قهوه و ...) و نیز به نحوه ی آماده سازی نوشیدنی بستگی دارد.
یک پیاله قهوه (حدود ۲٤۰ سی سی قهوه) به طور میانگین حاوی ۱۵۰ میلی گرم کافئین است، در حالی‌که یک پیاله چای سیاه معمولا حاوی ۸۰ میلی گرم کافئین می‌باشد. یک پیاله نوشابه حاوی نوشابه‌های کافئین دار به طور متوسط دارای ۳۰ تا ٦۰ میلی گرم کافئین می‌باشد.

چلوونکی: عبدالرزاق حبیبي

معلومات

قلب‌ها را سالم سازید

اغلب ما گرچه ظاهراً خود را دیندار و نه مادی‌گرا می‌دانیم، اما خوب اگر نگاه کنیم مادّی‌گرایانه زندگی می‌کنیم. یعنی در عمل و متن زندگی، مادّی‌گرا هستیم و نه دیندار. آخر چطور می‌شود که بشنویم پیامبرمان گفته است خدا به پیکرهای‌شما، به چهره‌های شما، به اموال شما نمی‌نگرد، بلکه تنها به دل‌های شما نگاه می‌کند و آن‌وقت آنچه کمتر از همه محل تأمّل و توجه ما واقع می‌شود، پاکی دل باشد؟(حدیث: إِنَّ اللَّهَ لاَ يَنْظُرُ إِلَى صُوَرِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُم ْ/ به‌روایت مسلم)

در متن زندگی، دلنگرانِ آن اساسی‌ترین چیز نیستیم. آن کانونی‌ترین چیز که همان «قلب سلیم» است. قرآن می‌گوید در حیات اخروی، تنها و تنها «قلب سلیم» یعنی دلِ پاک و پیراسته، به حال آدمی سودمند خواهد بود و نه هیچ چیز دیگر.(يَوْمَ لا يَنْفَعُ مالٌ وَ لا بَنُونَ * إِلاَّ مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ/ شعراء:۸۸ و ۸۹)

راستی احوال دل و نگرانی از زنگارها، کدورت‌ها، غفلت‌ها، آفات و بیماری‌هایی که عارض دل ما می‌شود چقدر اولویت زندگی ماست؟

له ویده‌کېدلو مخکې دعاء

عن أبي عُمَارة البراءِ بن عازب (رضي الله عنهما)، قَالَ: قَالَ رسولُ الله (صلى الله عليه وسلم) : ((يَا فُلانُ ، إِذَا أَوَيْتَ إِلَى فراشِكَ ، **فَقُل: اللَّهُمَّ أَسْلَمتُ نَفْسي إِلَيْكَ ، وَوَجَّهتُ وَجْهي إِلَيْكَ ، وَفَوَّضتُ أَمْري إِلَيْكَ ، وَأَلجأْتُ ظَهري إِلَيْكَ رَغبَةً وَرَهبَةً إِلَيْكَ ، لا مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَا منْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ ، آمَنْتُ بكتَابِكَ الَّذي أَنْزَلْتَ ؛ وَنَبِيِّكَ الَّذي أَرْسَلْتَ** . فَإِنَّكَ إِنْ مِتَّ مِنْ لَيلَتِكَ مِتَّ عَلَى الفِطْرَةِ ، وَإِنْ أَصْبَحْتَ أَصَبْتَ خَيراً)).

د حدیث تخریج:

دا حدیث امام بخاري په خپل صحیح کې د کتاب الدعوات، په (ما یقول إذا نام) باب کې نقل کړی دی.

د حدیث ژباړه:

ابو عماره براء د عازب ځوی (الله دې له دواړو څخه راضي شي) وایي چې: رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: «ای فلانیه! کله چې (د خوب لپاره) خپل د ملاستې ځای ته راغلې، نو ووایه: «ای الله! ما ځان تا ته تسلیم کړی دی، خپل مخ مې تا ته اړولی دی، خپل کار مې تا ته سپارلی دی، خپله شا مې ستا تابع کړې ده، ستا سره د مینې او ستا څخه د ویرې له امله، نشته دې له تا نه د پناه او خلاصي ځای پرته له تاڅخه، ما ستا لخوا په نازل شوي کتاب او ستا په رالیږل شوي پیغمبر ایمان راوړی دی» که په دې شپه مړ شوې نو په دین به مړ شي او که ژوندی پاتې شوې نو په خیر به سهار کړې».

نبوي لارښوونې

* رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: إِنَّمَا شِفَاءُ الْعِيِّ السُّؤَالُ. رواه ابوداؤد (مشكوة)

ژباړه: یقیناً د ناپوهۍ علاج (له علماوو څخه) پوښتنه کول دي.

* رسول الله صلى الله عليه وسلم خپلو صحابه کرامو ته وفرمایل: په تاسو کې دې یو هم ما ته د بل چا خبره نه را رسوي، ځکه زه دا خوښ لرم چې تاسې ته در ووځم او زما په زړه کې هیڅا ته بد نه وي. رواه ابوداؤد

* رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: وَاتَّقُوا الشُّحَّ؛ فَإِنَّ الشُّحَّ أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ، حَمَلَهُمْ عَلَى أَنْ سَفَكُوا دِمَاءَهُمْ وَاسْتَحَلُّوا مَحَارِمَهُمْ. (رواه مسلم)

ژباړه: او له بخل څخه ځان وساتئ، ځکه بخل هغه خلک هلاک کړل چې له تاسې وړاندې وو، (بخل) دې ته اړ کړل چې یو د بل وینې تویې کړي او حرام حلال وګڼي.

اخوان المسلمین و ویژگی‌های دعوت آن

ویژگی‌های دعوت اخوان المسلمین

(قسمت چهارم)

عزیز احمد حنیف

اخوان المسلمین با درک عمیق از فلسفه، حکمت و روش دعوت اسلامی برای اصلاح و تغییر اجتماعی به هدف رسیدن به ارزش‌های انسانی مطابق خواست‌های فطری انسان، و با شناخت کامل از تنش‌های جهانی و منطقوی میان قدرت‌ها و هم‌چنان رعایت مقدسات دینی و مذهبی سایر ادیان و مذاهب، در داخل و بیرون قلمرو سیاسی اسلام، در رویکرد جهانی‌اش دارای یک‌سلسله اصول و قواعد ویژه‌یی است که از میان تمام حرکت‌های اسلامی معاصر، آن را متمایز می‌سازد.

الف: انعطاف پذیری در بُعد سیاسی

تعامل با پیروان سایر ادیان و مذاهب، رعایت پیمان‌ها و معاهدات بین المللی، پایبندی به تعهدات و قراردادها مبنی بر حسن همجواری با همسایه‌گان، سازش و کنار آمدن با احزاب سیاسی، سازمان‌های اجتماعی و تفاهم با گروه‌های مخالف برای جلوگیری از رفتن به سوی خشونت و ریختن خون انسان‌ها و ایجاد بحران‌های امنیتی، نسبت به هر حرکت سیاسی و مذهبی دیگر، تا آخرین فرصت، از خود انعطاف پذیری نشان می‌دهد و به اصل مبارزه مسالمت آمیز، باور دارد؛ چنانچه از سال ۱۹۴۸ تا حال این ویژگی در تاریخ اخوان به خط درشت ثبت گردیده است. در طول این مدت ده‌ها هزار نفر از اعضای اخوان، زیر شلاق و شکنجه و تعذیب در پشت میله‌های زندان، صدها تن از طریق اعدام‌های رسمی و صدها تن دیگر از راه‌های پنهانی شهید گردیده‌اند و همواره فعالیت این جنبش بزرگ اسلامی در مصر ممنوع و هزاران تن از اعضای آن به زندان‌ها افکنده شده است؛ در حالی‌که بدون شک، بزرگترین سازمان اجتماعی-سیاسی در مصر بوده و توانمندی ایجاد هرنوع شورش، بحران و حتا بر اندازی حکومت‌های آن کشور را داشته است. اما هیچ‌گاه شعار «السلمیه» یا باور داشتن به مبارزه مسالمت آمیز را از صدر آجندای خویش، فراموش نکرده است.

ب: کاربرد ابزارهای جدید و سنتی در راستای اصلاح و تغییر

اخوان المسلمین به اساس باورها و برداشت‌هایی که از جامعیت و کمال دین مقدس اسلام دارد، در رویکرد جهانی‌اش برای اصلاح و تغییر نظام‌های اجتماعی حاکم بر سرزمین‌های اسلامی، در راستای پیشبرد دعوت جهانی خویش، منابع و ابزارهای سنتی و مدرن را بعد از تحلیل و بررسی همه‌جانبه از دیدگاه فقه اسلامی، بسیج نموده و یک‌سان به‌کار می‌بندد و بدین باور است که نظام‌های اجتماعی جدید با معیارها و ابزارهای پیشرفته جهان کنونی و ارزش‌های سنتی به‌جا مانده از گذشته، با درنظرداشت رعایت ثوابت و متغیرات دینی، به‌گونه‌ی بهتر می‌توانند شکل بگیرند. به باور اخوان، نظام‌های اجتماعی‌ای که بر مبنای ارزش‌های عقلانی جدید در جهان معاصر شکل گرفته است و با ارزش‌های سنتی به خصوص در بُعد معنویت بشر، مانند: حرمت گذاشتن به والدین، شناخت معنای مادر بودن و پدر بودن، رعایت حقوق همسایه‌گی، صله‌ی رحم، برادری، مساوات و غیره، پشت کرده است؛ با وجود آن‌که به‌ظاهر چشم‌ها را خیره می‌کند اما در واقع، خسارات جبران ناپذیری به پیکر آدمیت وارد کرده است. جبران این معضله‌ی اجتماعی فقط از راه آشتی میان سنت و مدرنیته و ایجاد یگانگی میان دین و سیاست و ماده و معنا، ممکن و میسر است.

ج: آزادی، عدالت و برابری

آزادی، عدالت و برابری در اندیشه‌ی اخوان تعریف‌های انسانی گسترده‌یی دارند که در چوکات نظام‌های سیاسی کنونی جهان اصلاً نمی‌گنجد؛ آزادی به معنای رهایی انسان از قید و بندِ هوا و هوس و وابستگی به آفریدگاه هستی و نظام اوتعالی می‌باشد که عدالت و برابری از آن زاده می‌شود.

تا زمانی‌که انسان‌ها به دور از تمام انواع تبعیض و تعصب، ظلم و ستیزه‌جویی، زورگویی و قانون شکنی، احساس وابستگی و تعلق به خدای متعال و سزا و جزای روز بازپرس و باورمندی عمیق به محکمه‌ی عدل الهی در میدان محشر نداشته باشند، آزادی فردی، عدالت در نظام‌های اجتماعی و برابری میان انسان‌های ثروتمند و فقیر، شاه مَسند نشین و گدای سرِ راه، نمی‌تواند معنا و مفهوم انسانی پیدا کند.

د: نظام شورایی در اسلام

نظام شورایی به معنای کلی آن یک اصل اساسی در بُعد ساختارهای اجتماعی اسلام به شمار می‌رود که هیچ‌گاه نباید جای خود را به نظام دموکراسی با معیارهای غربی آن خالی کند.

نظام شورایی اسلام، از انحصار قدرت در دست زورمندان جلوگیری نموده و یگانه نظام بدیل و جواب‌گو برای معضله‌هایی است که نظام‌های کنونی جهان معاصر آن را به وجود آورده اند. فقط از طریق نظام شورایی‌ای که اسلام پیشکش کرده است ما می‌توانیم به سوی ساختارهای عادلانه اجتماعی مطابق به نیاز و مقتضای مردم و خواست‌های عصر جدید حرکت کنیم.

فقه اسلامی، ظرفیت تغییر، توسعه و انکشاف در چگونگی ساختارهای اجتماعی و مؤلفه‌های آن را با رعایت اصل شورایی در گزینش رییس دولت و پایین تر از آن را دارد و میکانیزم‌هایی که از سوی غیر مسلمانان مانند انتخابات به‌وجود آمده است، در چوکات فقه و اندیشه‌ی اسلامی قابل تحلیل و تجزیه است.

هـ: مبنای سلفیت در اندیشه‌ی اخوان

اندیشه‌ی اخوان به دلیل این‌که مبتنی بر قرآن و حدیث و اجماع و قیاس است، رابطه‌ی مستحکم و ناگسستنی با سلف صالح امت دارد؛ اما بدین معنا نیست که این مکتب به‌سان اندیشه‌ی سلفیت معاصر فقط یک رویکرد عقیدتی و فقهی متحجرانه‌یی باشد که قابلیت کاربرد در ساختارهای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی را نداشته باشد. همان‌طوری‌که سلف صالح امت توانستند با عقلانیت و اجتهاد فقهی، به حل مشکلات اجتماعی زمان خویش بپردازند، امروز نیز ظرفیت هرنوع ساختارهای اجتماعی در چوکات فقه معاصر اسلامی وجود دارد؛ این بدین معنا نیست که ما با تمام ساختارهای جهان معاصر از سرِ عناد و دشمنی پیش بیاییم.

و: اخوان، یک جنبش سنی است

اخوان اساساً یک جنبش سنی است و با اهل تشیع به عنوان یک مذهب بزرگ اسلامی، مشترکات و اختلافات خود را دارد و معتقد به بحث‌های علمی و تبادل نظر در فضای مسالمت آمیز، روی مشکلات سیاسی عالَم اسلام، قضایای فقهی، و تقارب میان شیعه و سنی می‌باشد.

پیروان مذاهب چهارگانه: حنفی، مالکی، شافعی و حنبلی، جمع اهل حدیث (کسانی که به تقلید از یکی از امامان چهارگانه باور ندارند)، و همچنان پیروان اندیشه‌های تصوفی مروج در شبه قاره هند، کشورهای عربی، ترکیه و شهرهای دیگر که با ظاهر نصوص قرآن کریم و احادیث پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه وسلم و اصول تشریع اسلامی در تضاد نباشد، همه را در خود جا داده است و روحیه‌ی تفاهم، همدیگر پذیری، عدم مجادله و مشاجره‌یی که به نفاق و تفرقه بکشاند، را در نهاد آنان رشد و پرورش می‌دهد.

ز: اخوان، یک جنبش سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و ورزشی است

بادرنظرداشت طرز دید و فعالیت‌های گسترده‌ی اصلاحی اخوان وقتی نگاه می‌کنیم یک سازمان سیاسی بزرگ که در متن جامعه ریشه دوانده است، در نگاه ما متجلی می‌شود که اهداف، آرمان‌ها، شیوه‌های فعالیت، طرز بینش اعضا و تلاش‌های هدف‌مندانه و صادقانه‌ی آنها، با تمام سازمان‌های سیاسی دیگر متفاوت می‌نماید. اما زمانی‌که به برنامه‌های اقتصادی آن نگاه می‌کنیم که در چوکات نظام اقتصادی اسلام به ایجاد بانک‌ها، شرکت‌های ساختمانی و تولیدی، سرمایه‌گذاری‌های کلان به گونه‌ی سهامی، مختلف، مشارکت، مضاربت و غیره اقدام می‌نماید، یک شرکت اقتصادی بزرگ پیش روی ما مجسم می‌شود که در صدد جایگزین نمودن نظام اقتصادی جدیدی به‌عوض نظام‌های اقتصادی معاصر جهان از راه‌های مسالمت آمیز، می‌باشد.

اخوان بدین باور است که اسلام به کسب و کار تأکید نموده است و کسی که از دسترنج خود می‌خورد، خداوند او را دوست دارد؛ چنانچه پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرموده است: «چه نیکوست مال پاک برای شخص صالح». (مسند احمد، ش۱۷۳٤٦).

هنگامی‌که به فعالیت‌های اخوان در بخش‌های اجتماعی مانند: ایجاد شفاخانه‌ها، نهادهای خیریه، دانشگاه‌ها و مدارس آموزشی، نهادهای حرفوی، کوپراتیف‌های زراعتی، نهادهای پژوهشی برای تحقیقات روی منابع طبیعی، تقدیم راه‌کارها برای حکومت و مؤسسات همکار و غیره نگاه می‌کنیم، یک سازمان اجتماعی فعال، توجه ما را به خود جلب می کند که در صداقت، امانت‌داری، احساس مسئولیت و هدف‌مندی، کاملا با نهادهای دیگر متفاوت می‌باشد.

وقتی به برنامه‌های ورزشی از نظر اخوان نگاه می‌کنیم، برای صحت و سلامتی جسمی و روحی یک باورمندی عمیق دینی و اهتمام خاص وجود دارد؛ آنچنان که پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم فرموده است: «مومن قوی، نسبت به مؤمن ضعیف برتر است». (صحیح مسلم، ش۲٦٦٤).

بدین لحاظ، گفته می‌توانیم: همان‌طوری‌که اخوان المسلمین، توانسته است، فاصله میان مذاهب مختلف فقهی را از میان بردارد و و میان صوفی و سلفی، سنت و تجدد، دین و سیاست و عقل و علم آشتی برقرار نماید، تمام جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و ورزشی را در فعالیت‌های مدنی در نظر گرفته است تا از این طریق بتواند، اسلام عملی را برای جامعه پیشکش نماید.

پنځم ستون (کتار)
د هیوادونو وپځړوونکي داخلي پټ خاینان

لیکوال: دکتور عبدالله العمادي
ژباړه: عابد محبوب صاحبزاده

ټولنې همېشه د دوه هغو ډلو تر منځ په کشاله کې ښکیلې وي چې یوه یې په ټولنه کې د وفاداری او ارزښتونو په کرلو او ټینګولو بوخته وي او بله یې هره ګړی د دوی په خلاف کوښښ کوي، چې په ټولنه کې درز واچوي او ویجاړي او ګډوډي رامنځته کړي، هغه ډلې چې د بې ثباتۍ د راوستلو لپاره زیار باسي مخکښه او مشهوره ډله یې پکې بیا هغه ده چې د پنځم ستون په نامه یادېږي، پنځم ستون د خیانتونو مجموعه ده، د الجزیرې معارف‌نامې پنځم ستون داسې تعریف کړیدی: دا د دسیسو او فریبونو یوه مجموعه ده چې د هیواد په داخل کې د پردیو د هغو ناپیژاندو مزدورانو او ګوډاګیانو په وجود دلالت کوي چې له بهرني دښمن سره په دسیسو کې شریک وي، په داخل کې د دښمن د نفوذ لویه برخه وي او د خپلو بادارانو اشارې ته منتظر وي، تر څو په داخل کې خپل شوم حرکتونه پیل کړي.

د پنځم ستون د اصطلاح مخینه د هسپانیې داخلي جنګونو ته ور ګرځي، د هسپانیې په داخلي جګړو کې وطنپال قوتونه په څلورو لویو برخو ویشل شوي وو، چې په موازي ډول یې خپلو فعالیتونو ته ادامه ورکوله، خو د پنځم ستون اصطلاح هغه وخت وزیږیدله کله چې د وطنپالو قوتونو مشر د هسپانیې په پلازمینه مادرید ښار کې د پنځمې هغې قوې په هکله خبرداری ورکړ، چې فقط مادرید ته د قوتونو د رسیدو انتظار وباسي او له ور رسیدو سره جوخت به دغه پنځمه قوه (پنځم ستون) په پلازمینه کې خپله دنده چې د جمهوري نظام بې ثباته کول دي، تر سره کړي او د پلازمینې په سقوط کې به مرسته وکړي.

کله چې تاریخ ته مراجعه وکړو او په تاریخ کې لویو پېښو ته په ځیر سره وګورو، راته به څرګنده شي چې د لویو تمدنونو، ښارونو او پلازمینو په سقوط کې لوی لاس د داخلي خیانتونو وو. دلته به داسې یوې واقعې ته اشاره وکړو، له داسې واقعو څخه مشهوره یې د عباسیانو د خلافت د پلازمینې بغداد سقوط د مغلو په لاس دی، په‌داسې ډول چې د بغداد شیعه وزیر ابن العلقمي له مغلو سره لاس یو کړ، له عباسي خلیفه سره یې خیانت وکړ او د بغداد سیاسي اوضاع یې د مغلو داخلیدلو ته برابره کړه، چې د مغلو له داخلیدلو سره سم په بغداد کې تمدن او انسانیت ووژل شول او د عباسیانو خلافت د تل لپاره له منځه ولاړ، دغه واقعه مونږ ته ښایي چې پنځم ستون په څه ډول لوی قدرتونه د ابد لپاره له منځه وړلای شي.

اوسنۍ سیاسي اوضاع تقریبا په ټوله منطقه کې شاید د ډیرو پنځمو ستونونو فعالیتونو ته برابره وي، تر څو دوی له خپلو کمینځایونو را ووځي او له بهرني دښمن سره په فساد او ویجاړۍ کې برخه واخلي.

الله دی وکړي چې دا ډلې هیڅ سر را پورته نکړای شي، خو د مخنیوي لپاره یې پر کلکو امنیتي او استخباراتي فعالیتونو سربیره د ولسونو ویښتابه او دولسونوپه زړونو کې د الله (جل جلاله) د هغه د رسول (صلی الله علیه وسلم) او بیا د وطن د مینې احساس را ژوندی کول په کار دي، ځکه څومره چې په یوه ټولنه کې نظم او دسپلین حاکم وي، هغومره د پنځم ستون شوم پلانونه ځنډېږي، دا لارې چارې دي چې ټولنې له هر ډول نا انډولۍ او د پنځمو ستونونو اونورو ورته ډلو له را منځته کیدو څخه ژغوري. الله (جل جلاله) مونږته په قرآن کریم کې فرمایلي دي «وخذوحذرکم» ژباړه:او احتیاط وکړئ. نو لازمه ده چې له دغه قرآني نصیحت څخه غافله نه شو او په نفسونو کې د وفاداری په جوړونه خپل کار جاري وساتو، د وفادای په لاسته راوړلو کې اساسي رول پخپله شخص پورې -مخکې له مادي او نورو امکاناتو- اړه

لري، څکه نبي کريم (صلی الله عليه وسلم) د خپلو اصحابو وفاداري د خپلو غوره او نيکو اخلاقو او صفاتو په ذريعه -مخکي له دې نه چې د الله (جل جلاله) له لوري د الله (جل جلاله) او دهغه د رسول (صلی الله عليه وسلم) سره د وفاداری په هکله احکام نازل شي- ترلاسه کړې وه، څکه د مينې او محبت له تر لاسه کولو څخه وروسته مستقيماً وفاداري لاسته راځي.

ريښتينی وفاداري د نيکو او غوره اخلاقو، ژور احترام او قدردانی پر اساس رامنځته کيدلی شي، له بله طرفه مال، قدرت، جاه او جلال هم د وفاداری دلاسته راوړلو وسايل دي، خو د مؤقتي او له منځه تلونکي وفاداری، داسې چې په ډيره لنډه موده کې به پرته له کوم خجالت او پښيمانی څخه د وفادارو خلکو په زړونو کې د وفا جذبې سړې شي، څکه د وفاداری هغه دروغجنې جذبې چې اظهار يې کيده د مال او منصب د لاسته راوړلو لپاره وي، چې مال او منصب همېشنی نه وي او له منځه تلونکی وي، نو په خاطر يې وفاداري هم بغير له کوم شکه له منځه تلونکي ده.

پەدې هکله د فقهي علماء وايي:

هر څه چې پر باطل استوار وي باطل وي، هر څه چې په فساد استوار وي فاسد وي او بالاخره هر څه چې په زائل او له منځه تلونکي استوار وي، زائليدونکي او له منځه تلونکي وي. بله هغه ډله چې د وفاداری د جوړونې په مقابل کې لکه د يوه لوی کمر مانع ګرځي، هغه په ټولنه کې د احمقو او کينه ګرو وګړو ډله ده، دا هغه احمقان دي چې کينې او حماقت زېړولي او لوی کړي دي او په داسې حالت کې قرار لري لکه دوی چې د کينې او حماقت د ديوالونو تر منځ داسې ګير وي چې هيڅ د وتلو امکان يې نه وي، د عربی شاعر ابو الطيب المتنبی هغه خبره چې د احمقانو او حماقت په هکله يې ويلې ده ډيره رښتوني بريښي نوموړی وايي حماقت هغه مرض دی او احمقان هغه مريضان دي چې هيڅ ډول دواء او علاج نلري.

تاريخ له لومړنيو پيړيو څخه رانيولې بيا تر اوسه د احمقاانو د وجود شاهد دی او تر هغه به يې شاهد وي چې تر کومه الله (جل جلاله) غواړي، دلته د احمقانو په موجوديت کې بيا قدرت، مال، جاه او جلال کوم خاص رول نلري، څکه ممکنه ده فقيران، شتمن او يا هم لوی لوی مشران په يو ډول احمقان واوسي.

بل هغه صفت چې له حماقت سره يو ځای په احمقانو کې موجود وي، هغه ډيره سخته کينه ده، په داسې ډول بد بيني، کينه او حماقت چې له دغو احمقانو سره يې خبرې اترې او تفاهم نا ممکن کړی دی، د بشريت په تاريخ کې په کينې د پوښل شوي حماقت لوی مثال ابو جهل بن هشام دی، هغه د بدر په غزا کې په خورا کلک عزم او ميړانې سره د مسلمانانو په مقابل کې جنګيده، خو دده او د قريشو د نورو سردارانو د هلاکت او تباهی اصلي لامل د دوی دا عزم او ميړانه نه، بلکې د دوی کينه او حماقت ؤ.

که چېرې پخواني، معاصر او اوسني تاريخ ته يو ځغلنده نظر وکړو، وبه وينو چې ډيرو زياتو احمقانو او جاهلانو په ټولنو کې داسې مقامونه تر لاسه کړيدي، چې د ټولنې د سر نوشت لومړنی او وروستنی فيصلې د دوی په لاس کې وي، خو دوی د خپل حماقت او کينې له مخې د نورو ټولو وګړو هغه نظرونه او نيکې مشورې له پامه غورځولي دي، چې د دوی له جاهلانه نظر سره په ټکر کې واقع وي، چې په نتيجه کې يې له ټولو لومړی دغه احمقان او جاهلان په مختلفو شکلونو هلاک شوي او له منځه تللي دي.

خو د خواشينی ځای بيا دا دی چې د احمقانو دغه قافله په هر وخت کې خپل مزل وهي او وخت ناوخت ورسره د ټولنې نور وګړي هم يو ځای کيږي، چې يا خو دوی د حماقت له تاريخ څخه نا خبره دي او يا هم له تاريخ څخه پند او عبرت نه اخلي...!!

پاتې برخه

ښځه او حقوق يې...

بيا يې د ښه نوم، عقيقې او بيا د ښې تربيې او روزنې سپارښتنه وکړه بيا يې ښه ځای کې د ورکولو، بيا يې د کور، کالیو، خوراکي توکو، دوا، مهر او نورو اړتياوو په هکله نارينه مکلف کړل. همدا رنګه يې په ټولنيز او سياسي او فردي ژوند کې د هغه د صلاحيت او استعداد سره سم سهيمه او شريکه کړله. خو نن يو وار بيا غرب او غربي نړۍ غواړي د ښځو حقوق په چل او فريب سره تر پښو لاندې کړي هغوی بې حيثيته، بې شخصيته کړي. د څو مفسدو د هوس نانځکه تر جوړه کړي، د هغې څخه د حيا او عفت جامې و باسي، د خپل اولاد سره د مينې څخه يې محرومه کړي، د کورنی په ښکلي او درانه ماحول کې يې سپکه او له خپلې اصلي او درنې وظيفې (د رجالو له ترتيې) يې غافله کړي . ستر او بنسټيز تربيوي رول يې ختم کړي د يوه ماشين په حيث يې و کاروي. غرب غواړي د ژوند د کورنی په درانه ماحول يرغل راوړي. دا د انسايت لوټمارانو غواړي اسلام داسې معرفي کړي چې گواکې اسلام د ښځو د آزادی او پر مختګ مانع دی. حال دا چې دا خو اسلام ؤ چې د انسانيت معراج او مقام ته يې ورسولې. قرآن کريم کې د ښځو (النساء) په نوم يو لوی سورت شته د ښځو په نامه لکه مريم سورت شته. د حقوقو او حيثيت په هکله يې ګڼ آياتونه او احاديث را غلي دي چې درنې خويندې بايد هغو ته متوجه شي. اسلام چې کوم حقوق ورکړي که هغه ورکړل شي فکر نه کوو چې نور به د ښځو او نارينه وو تر منځ د غربي نړۍ مکارو مشرانو ايجاد کړي شخړې را منځته شي.

همدا نن تاسو په غرب کې په ښځو د تيري او تجاوز ګراف د وروسته پاتې اسلامي هېوادو سره پرتله کړي بالکل د پرتلې وړ ندی غرب کې نن ښځې تر بل هر وخت زياتې ځوروول کېږي چې انتحار او ځان وژنې ته پناه وړي. او په اسلامي هېوادو کې د ټولو نا خوالو سره سره بيا هم ښځې تر زياته حده مغرزې دي

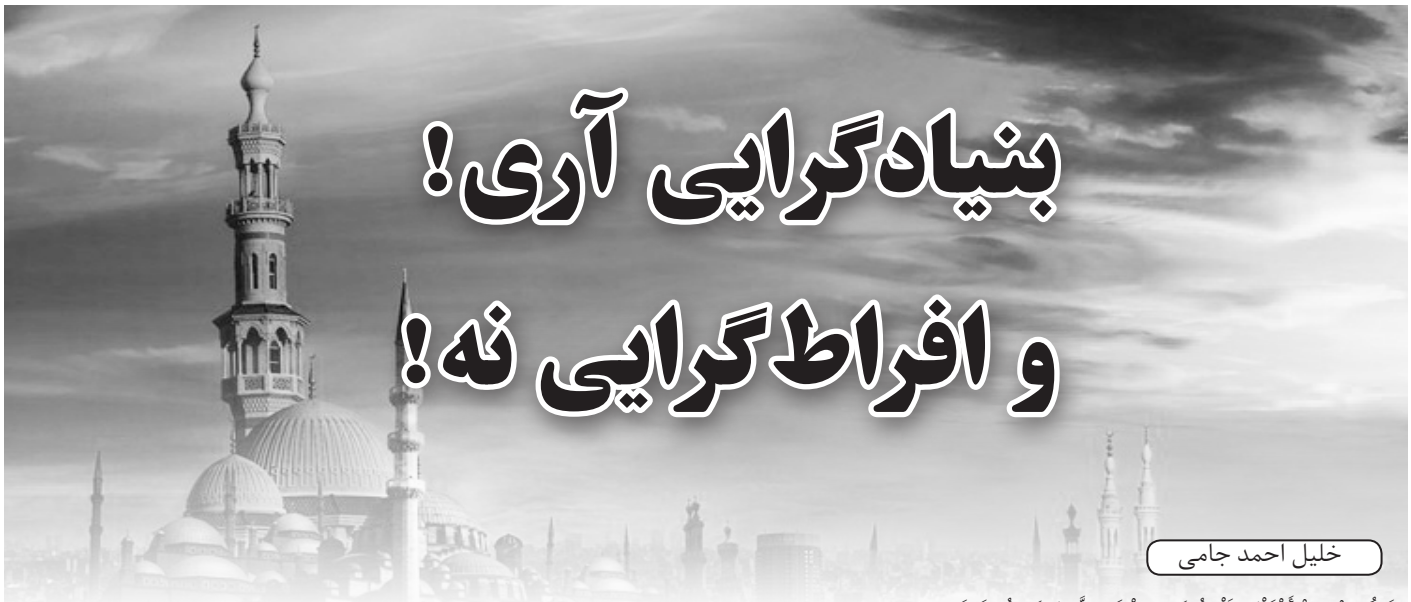

بنیادگرایی آری! و افراط‌گرایی نه!

خلیل احمد جامی

وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا [۱۸:۲۸] و از کسی که دلش را [از یاد خود غافل کرده ایم و از هوای نفسش پیروی کرده و کارش اسراف و زیاده روی است، اطاعت مکن.

کلمة، بنیادگرایی که در این روزگار، در ادبیات سیاسی جامعة اسلامی ما بسیار استفاده میشود، غالبا با باری منفی همراه است.

بیشترین کسان که این واژه را به کار میبرند، به دو دسته تقسیم میشوند، یک عده آنانی اند که میدانند چه میگویند و عدة دیگر بدون توجه به مفهوم و ریشة اصلی کلمه، ندانسته آن را به جای افراطگرایی و تندروی استعمال میکنند.

با توجه به این که ملت و امت ما، مسلمان و در برابر ارزشهای دینی خود سخت حساس است، این بحث را در همین چوکات مورد بررسی قرار میدهیم و ابتدا با نقد نگاه آنانی که دانسته، کلمه بنیادگرایی را به کار میبرند این باب را گشوده و سپس روی سخن را به سوی کسانی میگردانیم که ندانسته آن را به کار میبندند.

امید که این مقال، هر دو گروه را نیک موثر افتد و خوش به کار آید.

باری!

تقریبا از قرن شانزدهم میلادی، مردم و به خصوص دانشمندان غرب مسیحی ـ بعد آن که از ستم اربابان کلیسا در زمینه‌های مختلف اجتماعی و سیاسی و بالاخص مخالفت با پیشرفتهای علمی زمان، به ستوه آمدند ـ در مقابل مسیحیت به پا خاستند و بلاخره آن را با شعار و راهکار «سکولاریزم» یعنی جدایی دین از دنیا، از عرصة حیات عملی جامعة خود، برون رانده و به کنج کلیسا منزوی کردند.

در ضمن همین گیر و دارها، دنیای مسیحیت، به لحاظ عقیده و شیوة برداشت و کسب معارف دینی و مذهبی، پارچه پارچه شد و روشهای متعدد در آن به میان آمد، که خلاصه و فشردة آن را امروز در دو طریقة ارتودوکس و پروتستانت میتوان مشاهده کرد!

پیروان مسیحیت ارتودوکس را عقیده بر آن است که برای درک مسئولیتهای دینی، ضرورت مراجعة مستقیم به نصوص اصلی کتاب مقدس از سوی آنان نیست، بلکه پاپها یا همان کشیشهای مسیحی، کاملا از جانب خدا و کتاب مقدس نماینده‌گی میکنند و برای حل و فصل مسائل، مرجع اصلی به حساب میآیند.

روند کشش محوری در این طریقت مسیحی، به جای رسید که پاپهای نشسته بر جای خدا، گناهان بنده‌گان را بعد از اعتراف، در بدل پرداخت مبلغی پول بخشیده و حتی اگر اراده میکردند، سند قطعة از بهشت را نیز به نامشان امضاء مینمودند!

این حالت که به فسادی گسترده در کلیسا منجر شد، اعتراض عده یی دیگر از مسیحیان را برانگیخت، که معتقد بودند، برای ایجاد رابطه با خدا، نیازی به قدیس و پاپ نیست، بل، هر مسیحی، با مراجعة مستقیم به کتاب مقدس خود، میتواند نیازهای معنویش را مرفوع کند و از پرداخت هزینه های کمرشکن برای اربابان کلیسا رهایی یابد.

این حرکت که به «پروتستانت» معروف گردید، با مخالفتهای بسیار در غرب مواجه شد چرا که اربابان علم و قدرت، با پاپها و کشیشها به توافق رسیده و توانسته بودند،کلیسای کاتولیک را رام و از صحنة اقتدار فکری و عملی بیرون بکشانند و اینک که جریان «پروتستانتیزم» به میان آمده و صلاحیت برداشت دینی را به فرد منتقل میکرد، میتوانست به نوعی موجب ایجاد دردسر و مشکلاتی برای جامعة شود که به تازه‌گی از شر دخالتهای دیوانه وار کلیسا در امور اجتماعی، رهایی یافته بود.

دیری نگذشت که مشکل رونما شد و آن زمانی بود که در اوایل قرن بیستم، از دل فرقة پروتستانت، جهش مذهبی دیگری به میان آمد که به « فندامینتالیزم» مشهور گردید.

طرفداران این جریان معتقد بودند که باید به اصول قدیمی و نصوص کتاب انجیل پایبند بود و مخصوصا در مقابل نوآوریهای علمی یی که بر ضد کتاب مقدس است، ایستاده گی کرد و آن را نپذیرفت!

به هر حال این حرکت طرفدار دخالت مسیحیت در امور دنیای مردم بود و از این که کتاب مقدس شان،مورد بی مهری قرار گرفته و از متن زنده گی ، به حاشیه رانده شده علنا ناراحت بودند!

و اما!

هرچند جریان فندامینتالیزم مسیحی، ظاهراً ارزشمند و اصولی به نظر میرسید، ولی از آن جا که حرکتی دیر هنگام بود، دیگر اثری جز مزاحمت در سر راه پیشرفتهای علمی و اجتماعی بشر و ایجاد تعصب دینی یی خام و کور، برآن مرتب نمیگردید، چرا که اولاً قرنها پیش، کسانی از درون مسیحیت، کتاب انجیل را از بستر اصلیش منحرف و با تعبیة نظرات خود در آن به جای کلام خدا، ضد علمی و ناکارآمدش ساخته بودند، پس بنیادگرایان مسیحی یا همان فندامینتالیستها، مردم را به کدام اصول و مبانی اصل فرا میخواندند؟ ثانیاً، حالا اکثریت

مسیحیان پذیرفته بودند، این کتابی که انجیل خوانده میشود، قابلیت تطبیق با واقعیت زنده گی مردم را ندارد و بهتر همان که عتیقه یی در کنج کلیسا باشد و دعایی در حق مرده گان !
این جا بود که جریان فندامینتالیزم، تبدیل به حرکتی خشک و ستیزه‌جو گردید و تقابلی سخت میان آن و سکولاریزم به میان آمد و چون این حرکت، بر مبنای شعار رجوع به کتاب مقدس! بر ضد تمام نو آوریهای علمی و مادی بشر قد علم کرده بود، نفرتی عظیم در میان مردم بر انگیخت و به شکل جریانی متحجر و عقب گرا در نزد غربیان معرفی شد و نتوانست پیشرفتی حاصل کند و جایگاهی به دست آورد!
باری!
پس از آن که افعی استعمار غرب پدیدار شده و به منظور رسیدن به اهداف نامشروع خود یعنی قاپیدن سایر سرزمینها و ملتها، از لانه خود بیرون خزیده و به شرق اسلامی رسید، در این جا اما، اسلامِ مبتنی بر قرآن و سنت نبوی، در برابرش به سختیَ به مقاومت ایستاده و شکستهای کمرشکنی را بالایش تحمیل کرد!
استعمارگران دانستند که تا کار مسلمانان بر بنیاد قرآن و سنت استوار باشد، آنان نمیتوانند به مقاصد خود برسند، این بود که کمرِ جنگ با بنیادگرایی اسلامی بر بستند!
آنان برای موفقیت خود، سکولاریزم را از بستر اصلیش بیرون کشیده و به وسیلهٔ آن، این نظریهٔ مسموم و دسیسه آلود را در میان مسلمانان منتشر کردند که تا شما نیز مانند ما غربیها، دین خود را از صحنهٔ زنده گی به گوشهٔ مساجد نرانید و با بنیاد گرایی اسلامی به مبارزه برنخیزید و از نگاه به کتابهای مقدس خود باز نایستید، هرگز احوال شما بهبود نمی یابد و به پیشرفت و تمدن نایل نمی آیید!

دقیقا از همان جاست که، میان سکولاریزم غربی و اسلام جنگی سخت آغاز شد، جنگی که تا کنون ادامه دارد و در آن از یک سو استعمار مدعی است، بنیادگرایی اسلامی مانع پیشرفت است و از آن جانب دیگر، اندیشمندان مسلمان معتقدند که انحطاط مسلمین و نابودی عزت، شکوه و تمدن شان، نتیجهٔ دوری از مفاهیم قرآن و سنت نبوی است!
حال باید دید که از این دو نگاه کدام یک درست است و آیا تفاوتی میان فیندامینتلیزم یا بنیادگرایی مسیحی و بنیادگرایی اسلامی وجود دارد یا خیر؟

طوری که گفتیم، فندامینتالیزم مسیحی معتقد بود که پیشرفتهای علمی بشر وقتی با کتاب انجیل مخالف باشد پذیرفتی نیست.
قبلا مردم اروپا در دوره های تاریک قرون وسطاییِ آن سرزمین، شاهد بودند که سران مسیحیت، با باور به این که همه حقایق در داخل کتاب مقدس شان نوشته شده و هرکس برخلاف آن حرفی بزند کافر است و باید کشته شود، محاکم تفتیش عقاید بر پاکردند و بسیار از دانشمندانی را که دستاوردهای دقیق علمی شان برخلاف نصوص کتاب مقدس مسحیان بود، در آتش کین و جهل کلیسا سوختند و نابود کردند!
و اما این که چرا واقعیتها و حقایق علمی، با کتاب مقدس مسیحیان، در تضاد واقع میشد، از آن جا ناشی میشود که مدتی پس از عروج حضرت عیسی به آسمان و اختتام مأموریت ایشان، کسانی مانند پولس و غیره.. که مدعی سردمدارای مسیحیت شده بودند، نظرات علمی و فلسفی مطرح زمان خود را آرام آرام داخل نصوص شرعی ساخته و آن را به نام کلام خدا به مردم غالب کردند.
این روند جنایت‌بار، به جایی رسید که به مرور انجیلهای متعددی در میان مسیحیان به میان آمد که هریک با دیگری در تضاد مطلق قرار داشت و بلاخره سران کلیسا در دوره های بعدی چند کتاب را از میان آنان انتخاب کردند که همین پنج کتاب مشهور فعلی است.
در دور رنسانس که اروپا به لحاظ علمی تکان خورد، دانشمندان نظراتی ابراز کردند که برخلاف نصوص اناجیل مسیحی بود، اربابان کلیسا که موجودیت و حیثیت خود را در خطر میدیدند این نظریات علمی مغایر با نصوص تحریف شدهٔ اناجیل را رد و صاحبان آن را به شدیدترین شکنجه ها به نام دین و خدا محکوم و نابود میکردند.
این پافشاری مسیحیت بر روی نظرات پاپهای مسیحی که در اناجیل جای گرفته بود، جز عقب ماندگی یی گسترده که از همه جهات زنده گی اروپائیان را در بر گرفته بود، نتیجه یی نداشت، همین است که مردم با حربهٔ سکولاریزم در برابر سلطهٔ کلیسا قیام کرده و آن را به حاشیه راندند و شد آن چه شد!
اسلام و قرآن، دین و کتاب راستین
و اسلام اما، وقتی به میان آمد، الله جل شانه کتابی را به عنوان قانون زنده‌گی مسلمین و رهنمای نجات بشر، برای آنان فرستاد که اولاً بعد از سپری شدن پانزده و نیم قرن، یک فتحهٔ آن را کسی به کسره مبدل کرده نتوانسته و در آینده نیز کسی قادر به چنین کاری نیست، چرا که الله خود محافظت آن را عهده دار است: انا نحن نزلنا الذکر و انا له لحافظون(ما خود این قرآن را نازل کردیم و خود نیز آن را محافظت میکنیم)
ثانیاً: این کتاب مقطعی و محدود برای یک عده نیست، زمان و مکان زده نمیشود و قوانین آن برای همه زمانها و مکانها و انسانها رحمت و نور است!
ثالثا: هیچ دانش به اثبات رسیده یی در جهان وجود نداشته و ندارد و در آینده نیز نخواهد داشت که با این کتاب مغایر و مخالف برآید.
رابعا: این کتاب شامل و کامل است و نعمتی است تمام شده که دستورات آن برای همه عرصه‌های زنده گی فردی و اجتماعی، مادی و معنوی انسان و همچنین برای حیات و ممات همهٔ موجودات، کارساز و رهنماست.
و این همان کتابی است که در ابتدای ورود خود، موجب بر پایی چنان سامانهٔ شکوهمند تمدنی برای بشر گردید که تا به اکنون نیز جامعهٔ انسانی از برکات و فیوضات مادی و معنوی آن مستفید میباشد.
این کتاب جاودان که خلاصهٔ از تعلیمات آسمانی همهٔ انبیای الهی به حساب می آید، پویش مسیر زنده گی مادی و معنوی انسان را در پرتو علم و دانش میسر و ممکن دانسته است چنان که در باب معرفت الهی که پایه و بنای اصلی همه علوم و فضیلتهای آدمیزاد به حساب می آید فرموده : انما یخشی الله من عباده العلماء (همانا بنده گان عالمِ الله از او پروا میکنند) و به همین ترتیب در بیشترین رده‌های زنده‌گی بشر، صلاحیت و فضیلت را خاص دانشمندان ساخته و میزان فخامت و ارزشمندی آنان را با این آیت مبارکه مشخص کرده است که : هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون؟ (آیا آنان که میدانند و نمیدانند برابر اند؟)
این کتاب زیبا که با کلمهٔ وزین، اقراء (بخوان) آغاز یافت، انقلابی بزرگ در جهان پدید آورد، چرا که انسان را در پهنای بی انتهای هستی به تکاپو و جستجوی راز های نهفتهٔ آن اندر کرد و به وی ماموریت داد تا دنیا را آباد کند و از همهٔ امکانات زنده‌گی برای رفاه خود و همنوعان خویش بهره مند شود و در این راه هیچ قید و بندی را نه در خشکی نه در دریا و نه هم در آسمانها فرا رویش گذاشت بل، همه این عرصه ها را علاوه بر آن که میدان جولان قوت قهار عقل و اندیشه و استعداد بزرگ او ساخت، قوت الهام و چراغ درخشان وحی آسمانی را نیز برای رهنمایی بیشتر، بر فراز راهش قرار داد!
الزام متابعت کتاب و سنت

الله جل شانه، پیروی از مقررات و قوانین این کتاب راستین را، برای مسلمین امری حتمی و الزامی قرار داده است، و همان طوری که گفته شد هر مسلمان، در همه عرصه‌های حیات و زنده گی خود چه شخصی باشد و چه اجتماعی، چه کوچک یا بزرگ ، چه مادی باشد و یا معنوی، از هدایت این کتاب مستغنی و بی نیاز نیست و مکلف به پیروی از تمامی این دستورات است: یاایهاالذین آمنوا ادخلوا فی السلم کافة (ای مومنان! به تمام اسلام داخل شوید.)

در اسلام به کسی مسلمان اطلاق میشود که، حیات فردی و اجتماعی خود را در روشنایی دستورات قرآن و سنت نبوی که در حقیقت شرح عملی قرآن به حساب می‌آید، سر و سامان داده باشد و اسلام به هیچ عنوان نمیپذیرد که پیروانش در مسیر زند گیشان، از مرکزیت دیگری به جز قرآن و سنت نبوی هدایت دریافت کنند و حیات خود را بر آن اساس استوار سازند، مگر آن که آن هدایت با قرآن و سنت پیامبر اسلام مغایرتی نداشته باشد!

آیات فراوانی در قرآن مشعر بر این مدعاست چنان که میفرماید: و ان هذا صراطی مستقیما فاتبعوه و لاتتبع السبل فتفرق بکم عن سبیله . راه مستقیم من همین قرآن و اسلام است آن را پیروی کنید و به دنبال راه های دیگر نروید که از راه الله باز میمانید .

از نظر اندیشمندان مسلمان، امروز که مسلمین به پریشانیهای بسیار مواجه هستند، عزت شان از میان رفته، تمدن و اعتبار شان نابود شده است، این وضعیت نتیجه دوری و بی توجهی آنان به کتاب خدا یعنی هدایات زنده گیساز، قرآن مجید است چه مسلمین تا آن گاه که به این کتاب متمسک بودند، همه کارشان به سامان بود، هم خود سربلند زنده گی میکردند و هم برای جامعه انسانی الگو های نیک زنده گی به حساب میآمدند.

با چنین حال اکنون، چگونه اسلام و قرآن را میتوان با مسیحیت و اناجیل تحریف شدة عیسویان مقایسه کرد؟

چه کسی به جز آن که باوری به اسلام و قرآن ندارد، میتواند این کتاب را با انجیل مقایسه کرده و معتقد باشد همان گونه که آن کتاب تحریف شده موجب بدبختی مسیحیان بود، این قرآن پاکیزه نیز نعوذ بالله موجب عقب مانده گی مسلمانان است و باید به کناری گذاشته شود! بلی! جای هیچ شک نیست و حقیقت و واقعیت این را به اثبات رسانده است که وقتی مسیحیان از دینی که اصالت خود را از دست داده بود و پیامی جز مصیبت به همراه نداشت، دست کشید، حداقل زنده گی مادیش سرو سامانی یافت و در این مجال گامهای به جلو برداشت، اما این نیز قطعی و مسلم است که وقتی مسلمین از کتاب اصیل خود، دور ماندند، از پیشرفت مادی و معنوی، از رهبری، از سرفرازی و عزت، باز ماندند و مسلمانانی که روزی در پرتو رهنمایی قرآن، اعماق بر و بحر و آسمانها را شکافته و دستاوردهای ارزشمند شان را برای ساختن زنده‌گی بهتر به همه جهانیان پیشکش میکردند، از شومی وجود سکولاریزم و بی توجهی به بنیادهای اصلی عقیده و فکر و عمل و اخلاق خود، تبدیل به امتی، سست و تنبل و بیکاره و شهوتران شد، ملتی که همه نگاهش را به سوی غرب و یا شرقی دوخت که تا دیروز جیره خوار خوان دانش و تمدن پرشکوه او بود!

بناءً:

اسلام نمیتواند مسحیت باشد و قرآن انجیل! یک مسیحی، به علت بی بنیادی و یا سست بنیادی، نمیتواند، بنیاد گرا باشد و به راحتی سکولاریزم را میپذیرد، اما یک مسلمان چگونه میتواند با وجود در دست داشتن قرآن و اسلام راستینی که مکلف به پیروی از آن است، بنیاد گرا نباشد و سکولار باشد و دین را از عرصه عملی حیات خود بیرون براند؟!

حال وقت آن است که سخنی با کسانی داشته باشیم که ندانسته کلمة بنیادگرایی را به کار میبندند.

گفتیم که اینان این کلمه را با افراطگرایی و تند روی معادل مینگرند و از همین جهت بدون آن که به معنی و مفهوم اصلی این کلمه فکر کنند آن را دشمن میدارند و با کسانی که بنیاد گرا خوانده میشوند خصومت میورزند!

امروزه در سراسر عالم، پرچمدران دعوت اصیل اسلامی، امت را برای نجات از این حالت اسفناکی که بدان مصاب اند، به سوی بنیادگرایی یعنی پیوستن به ریشه های اصلی اسلام که قرآن و سنت نبوی است، دعوت میکنند و معتقدند که این یگانه راه نجات امت ما از این مصیبت بزرگ، به حساب می آید چه پیامبر ما صلی الله علیه وسلم، فرمودند: آخر این امت اصلاح نمیشود مگر بدان چه که اول آن اصلاح شد!

اما باید به این نکتة مهم و حیاتی توجه مبذول بداریم که مسیر اصلاح و تغییر اسلامی، فقط و فقط با روش ملائمت و اعتدال و میانه روی، به پیش برده میشود، نه با افراطگرایی و تندروی و بی عقلی!

قرآن به دعوتگران مسلمان دستور میدهد که : ادع الی سبیل ربک بالحکمةو الموعظة الحسنه و جادلهم بالتی هی احسن! () و ده ها آیت دیگر!

افراطگرایانی که از دیروز تا امروز و شاید فردا، با اعمال شنیع خود، چهرة زیبا و نورانی اسلام را مکدر کرده و به نام اسلام جنایت و فجایع بیشمار به انجام میرسانند، به یقین که عناصری مفسد و در خدمت پروژه های سکولاریستی غرب اند که دانسته و یا ندانسته، با اعمال زشتی چون تکفیر و تفسیق مسلمانان، حلال دانستن خون و مال مسلمین، تخریب دارایی‌ها و نشانه های تمدنی امت، بر پایی جنگ و ناامنی در بلاد اسلام، ایجاد وحشت و دهشت در میان جامعة انسانی و ... آب به آسیاب دشمنان اسلام ریخته و در خدمت تحقق اهداف شوم پیروان شیطان قرار گرفته اند .

مسلمان، همان گونه که قرآن میفرماید: و ما ارسلناک الا رحمة للعالمین، رحمتی برای همة موجودات است و هرگز پیامی به جز رحم و عاطفت و شفقت و مهربانی برای انسانیت و حتی دیگر موجودات ندارد، چنان که وقتی مجبور به جنگیدن میشود، جنگش برای صلح و آوردن امنیت و آرامش به عرصة زندگی است نه برای آدم کشی و تخریب حرث و نسل!

لهذا، اسلام ما را به عدم اطاعت از افراطگرایان بیمار دل فرمان داده و قرآن در این باره میفرماید: وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا [۱۸:۲۸] و از کسی که دلش را از یاد خود غافل کرده ایم و از هوای نفسش پیروی کرده و کارش افراطگرایی است، اطاعت مکن.)

همچین ده ها آیت و حدیث صحیح نبوی در این باره میتوان ارائه کرد که نظر به تنگی مجال نمیتوانیم بیش از این در آن بمانیم.

نتیجة کلی بحث ما آن است که اولاً هرمسلمان بنیادگراست و بدون بنیادگرایی مسلمانی معنی ندارد.

بنیادگرایی یی که بر اساس نگاه ضد فندامنتالسیتی غرب امری نامقبول به حساب میآید، قطعاً در ارتباط با اسلام، محلی از اعراب نمییابد و در این حوزه هیچ مفهومی به جز ضلالت و گمراهی نمیتواند داشته باشد!

دوم آن که، بنیاد گرایی معادل افراطگرایی نیست، چرا که بنیادگرایی به اسلام معنی میبخشد،آن را کامل و زیبا میکند اما افراطگرایی برعکس است و به هیچ عنوان، اسلام آن را بر نمیتابد و صریحاً با آن مخالف است.

ویښتیا!

رحیم الله حریفال

کله چې انسان د خپل ژوند پر وړاندې د ستونزو دنګ او لوړ غرونه ووینې. په ذهن یې د ناهیلیو او بې وسیو تورې لړې را خوړې شي، خپل عزم او اراده له لاسه ورکړي او د مشکلاتو پر وړاندې ماته وخوري خو د بشري تاریخ په پاڼو کې د داسې نومیالیو او ننګیالیو د ژوند او مبارزې بېلګې هم خوندي دي، چې په لوستلو یې د انسان غوني ځېرې کېږي.

که په اوسنیو او یا لږ وړاندې وختونو کې د اسلامي امت او مسلمانانو حالاتو ته نظر وکړو او یا هم که په عمومي ډول له مسلمانانو څخه د اسلامي نړۍ د اوس او راتلونکي په اړه پوښتنه وکړو، نو ډېرى به ناهیله کوونکي ځوابونه راکړي، اما اسلامي نړۍ په اوسني او تېر تاریخ کې د داسې نومیالیو زامنو کیسې او داستانونه لري، چې هر فصل او هره پاڼه یې انسان ته د امیدونو، ارمانونو او پرمختګ دروازې پرانیزي. یاد میړني نه یواځې دا چې د طاغوت او استعمار پر وړاندې تسلیم شوي نه دي، بلکې د مبارزو او د ملتونو د ویښولو توغ او ناره یې اوچته کړې ده.

دغو اوسپنیزو ارادو ته د طاغوت ځواکونه گوته په غاښ پاتې شوي دي.

د شهید امام حسن البناء (رحمه الله) خاطرې لولم د خاطرو هره کرښه یې له ځان سره د مبارزو او غورځنګونو قافلې لېږدوي او مسلمانانو ته د زغم او حرکت پیغام ورکوي.

کله چې موږ د شهید امام (رحمه الله) وینا‌وې او د هغه له وینا‌وو او بیانونو څخه مرتب شوي کتابونه لولو، داسې فکر کوو، چې د اسلامي امت دې دردیدلي مبارز او نومیالي دا هر څه د نن ورځې او اوسنیو شرایطو لپاره ویلي دي.

هو ځکه چې د هغه وخت او اوس ستونزې او کړاوونه یو ډول دي. هغه وخت چې اسلامي نړۍ او مسلمانان له کومو جنجالونو سره مخ وو اوس هم ډېر تغییر نه دی په کې راغلی.

نن ورځ د ګڼو نورو ستونزو او مشکلاتو تر څنګ چې مسلمانان رنځ ترینه وړي هغه د بې دینۍ او روشنګرۍ په نامه هغه ډلې او جریانونه دي، چې له بېلابېلو لارو غواړي مسلمانو ځوانانو ته شکونه او شبهې پیدا کړي د اسلام له اصیل روح او مسیر څخه یې لرې کړي.

دلته هم د شهید امام حسن البناء (رحمه الله) د یوې خاطرې لنډیز را اخلم، چې په یاد لنډیز کې د عقل د آزادۍ او روشنګرۍ په نامه د بې دینۍ د خپرېدو او د مختلفو ډلو ټپلو جوړېدو ته په کې اشاره شوې ده.

« هغه مهال چې د کوڅه ډبۍ او د عقل د آزادۍ په نوم څپې د ځینو خلکو په نظریاتو او فکرونو کې زور واخیست وروسته بیا د هغوئ په چلند او اخلاقو کې د شخصي آزادۍ په توګه را څرګنده شوه.

دغه څپه د بې دینۍ او بې سرۍ یوه ځواکمنه څپه وه، چې پر وړاندې یې هېڅ شي د مقاومت تاب نه درلوده او د ژوند پېښو، اوضاع او حال هغې ته پیاوړتیا ورکوله.

د مصر پوهنتون ورو ورو د یو ملي پوهنتون څخه په یوه دولتي پوهنتون واوښت، ډېرو محصلینو داسې ګڼله چې پوهنتون باید له دین او ټولنیزو رواجونو سره مبارزه وکړي، څو وکولای شي هغه یو بې مذهبه پوهنتون ونومویي؛ همدارنګه زیار ایستل کېده چې لوېدیځ مادي فکر قرار ــ قرار خپور شي. د قاهرې په ډېرو لویو کورونو کې سالونونه جوړ شول ترڅو داسې مفکورې او نظریات تر غور او تبادلې لاندې ونیول شي او له دغو مفکورو سره ځوانان او نور قشرونه بلد شي.»

نن ورځ که په ټوله اسلامي نړۍ او په ځانګړې توګه خپل ګران هېواد ته ځیر شو له همداسې یوه حالت سره مخ یو.

د روشنګرۍ په نامه غونډې او جریانونه جوړېږي او د غرب مادي ځپلي تمدن لارویان بېلابېل فعالیتونه ترسره کوي او لکه څنګه چې شهید امام حسن البناء (رحمه الله) لیکي، د بې سریو سنګرونه د ځواکمنیدو او غوړیدا په حال کې ؤ، زمور په وطن کې هم نن ورځ دا سنګرونه او جریانونه د خپریدو په تکل کې دي.

لکه څنګه چې شهید امام حسن البناء (رحمه الله) دغو کړنو او فعالیتونو نا آرامه کړې ؤ همداسې نن ورځ ددې ویاړلي وطن هر زلمی باید بیداره او ویښ و اوسي، یواځې ځیرکتیا هم کوم ځای نیولای نه شي، بلکې د عمل اړتیا لیدل کېږي، ترڅو ویښ ځوانان په خپلو ناستو او خپلو لیکنو سره د لوېدیځ ځپلو فکرونو د پرمختګ او خپریدو مخه ډپ کړي او په خپلو فعالیتونو سره د ځوانانو افکار روښانه او خپلو مسؤولیتونو ته یې متوجې کړي او که نن داسې ونه شي سبا به ډېره ناوخته وي او راتلونکي نسلونه به له یوه فکري ناورین سره مخ وي.

هفته نامه
بجز اصلاح اراده دیگری ندارم
مورخ ۸۸
اصلاح ملی
داسلام داصیل فهم منبر

- اصلاح ملی در ویرایش مطالب دست باز دارد.
- مطالب آمده مسترد نمی شود.
- مطالب منتشره بیانگر آرای نویسنده گان است.

شعارما

اصلاح فرد، خانواده و جامعه.
تأمین عدالت اجتماعی و قانونیت درکشور.
ترقی و انکشاف همه جانبهء افغانستان.

مرکز تشخیصیه
لابراتوار طبی سفیر

Safir Medical Laboratories

Safir Medical Laboratory Diagnostic Center

لابراتوار طبی سفیر
یک نام مطمئن در عرصهٔ
اجرا معاینات معیاری لابراتواری

هرنوع معاینات لابراتواری از قبیل بیوشیمی، سیرولوژی، روتین خون، ادرار، مواد غایطه، TFT,Semin Analysis پتالوژی و کلچر با سامان و لوازم مجهز و مدرن لابراتواری توسط دوکتوران و تکنالوجستهای مجرب با معیارات لابراتواری اجرا میگردد.

آدرس:

کابل، منزل دوم سپین زر پلازه، نزدیک سینما بهارستان کارته پروان.
۰۷۹۹۱۵۲۳۲۹-۰۷۷۲۱۲۸۵۸۳
غزنی: منزل دوم اپارتمان دوم فرخی هوتل بازار صرافی شهر غزنی
۰۷۰۰۹۲۸۴۹۸
لغمان: شهر مهتر لام بابا، مقابل ریاست برق مارکیت حاجی طاؤس
۰۷۹۹۸۷۸۴۲۳ - ۰۷۷۸۴۵۵۷۷۸
Email:
safirlab_kbl@yahoo.com

چینه
فابریکه تولیدی لوازم تشناب

اولین فابریکه تولیدی لوازم تشناب با پنج سال گرنتی

آدرس: پکتیاکوت، نساجی سابقه کابل
Cheena Sanitary Fitting industry
0789090677

واسکت دریشی
HANEEF TAILOR H.T.S
خیاطی و رخت فروشی حنیف ستایل
رخت فروشی و دوخت لباس با دیزاین کتلاک پذیرفته میشود

+93783000135 - +93795552296
/Haneef-Tailor
haneef.tailor.style@gmail.com
کلوله پشته بین چهار راهی ترافیک و گل سرخ

104.3 FM
رادیو صدای اصلاح
کابل | مزارشریف | کندز | بغلان | جلال اباد

اعلانات شما را می پذیریم

هفته نامه اصلاح ملی
در ۲۸ ولایات کشور به تیراژبلند توزیع می گردد
اصلاح انلاین
پر بیننده ترین صفحه انترنتی افغانی
www.eslahonline.net

رادیو صدای اصلاح 104.3 FM
با ۱۷ ساعت نشرات در شبانه روز
شماره تماس: 0786945943